LUNOV MAGNUS STRIP

MARTI MISTERIJA

VANREDNI BROJ 29

TAJNA JETIJA

MARTI MISTERIJA

NASTAVAK IZ PROŠLOG BROJA

U „VREMENSKOJ KOMORI" U KOJOJ SU VEŠTAČKI IZAZIVANE PROMENE USLOVLJENE PROTICANJEM VEKOVA, NAŠAO SE KOMARAC. ON JE USLED TOG UTICAJA PRETRPEO MUTACIJE I DONOSI SMRT LJUDIMA. MARTI MISTERIJA SE SUKOBLJAVA SA OPASNIM INSEKTOM...

TEKST: CASTELLI CRTEŽ: VILLA

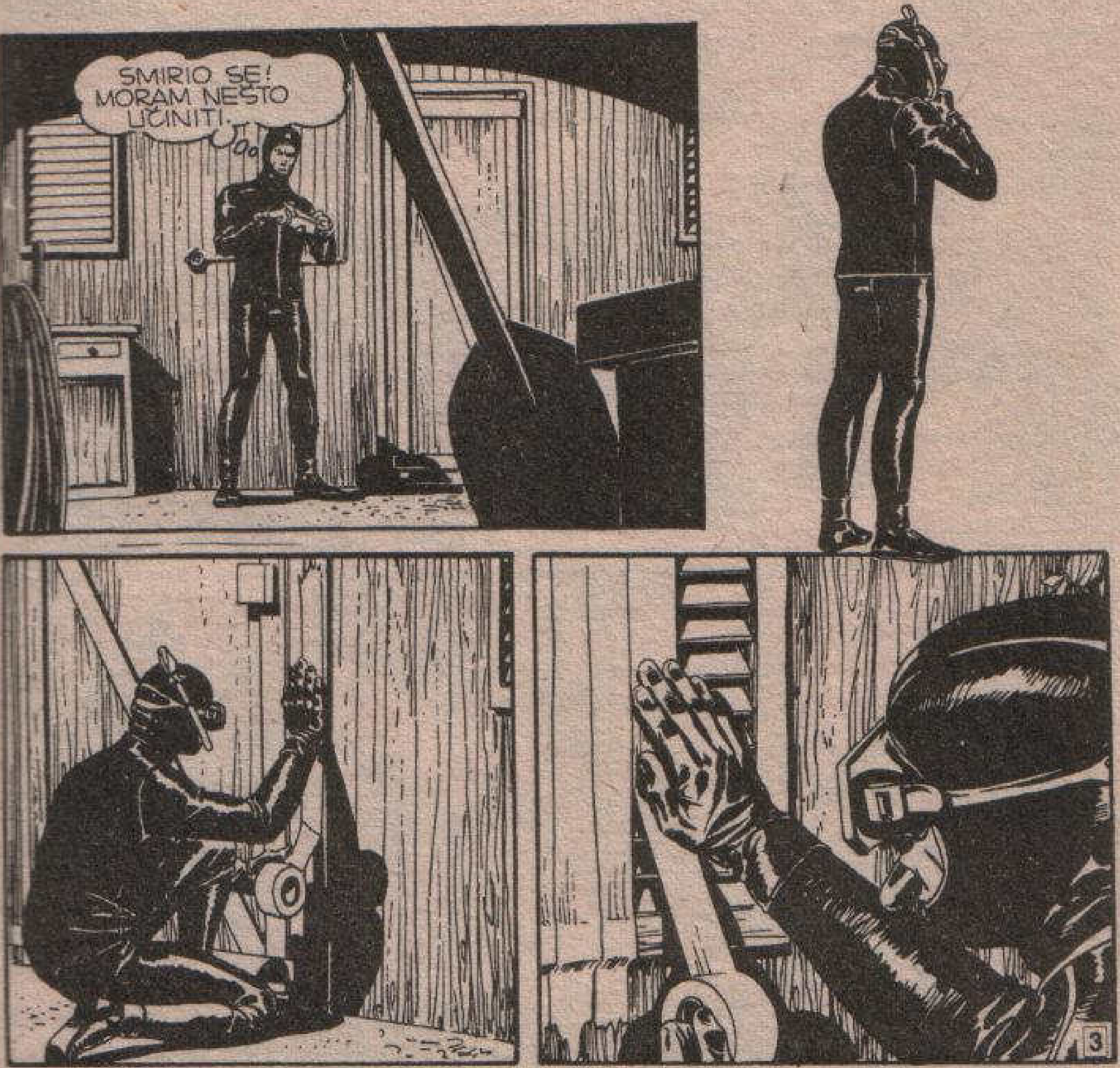

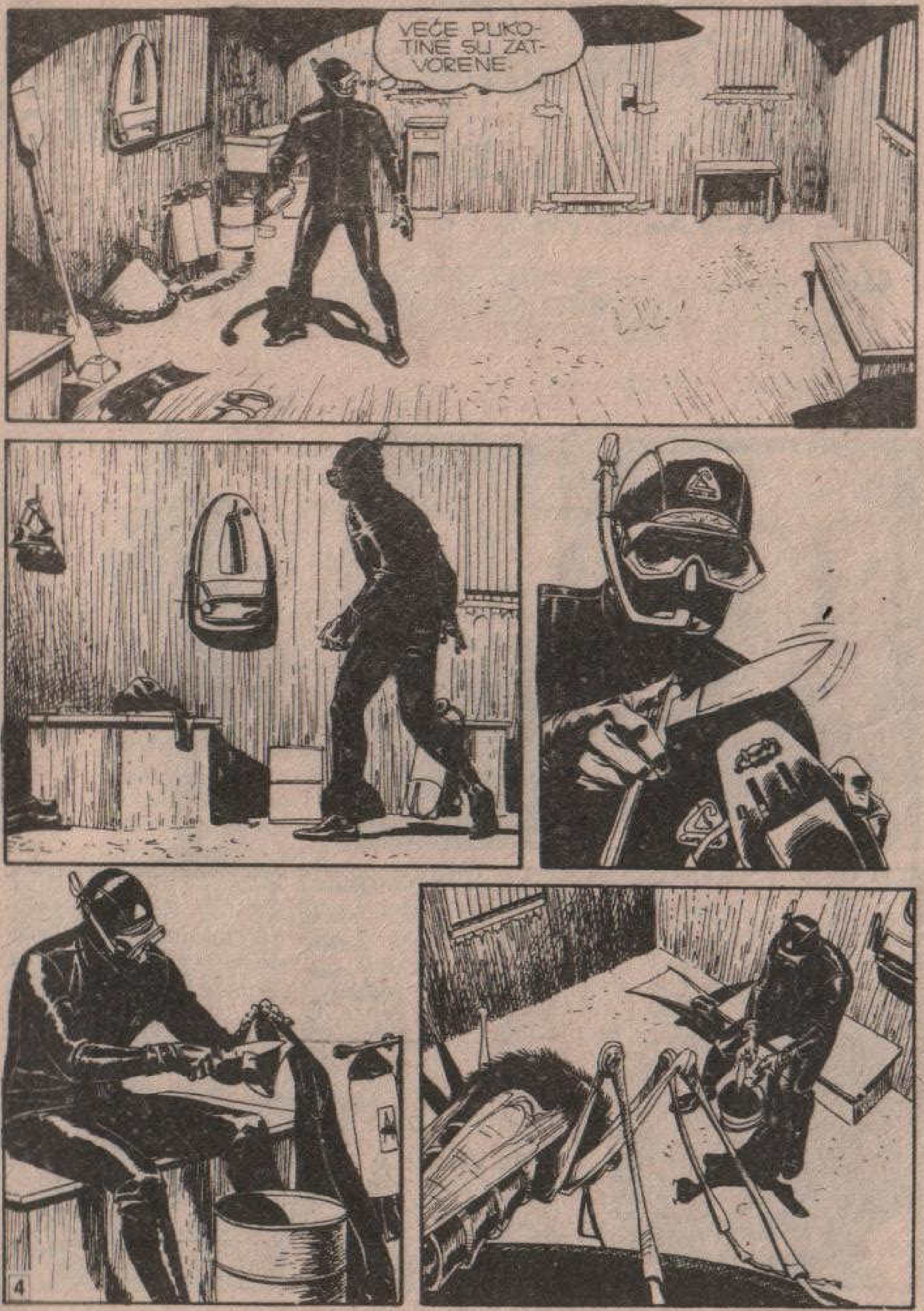
VEĆE PUKOTINE SU ZATVORENE.

MISLIM DA ĆE BITI DOVOLJNO.

SREĆOM, BOCA JE PUNA KISEONIKA.
TRAJAĆE OKO JEDAN SAT. NADAM SE DA ĆE BITI DOVOLJNO.
SFRIZZ

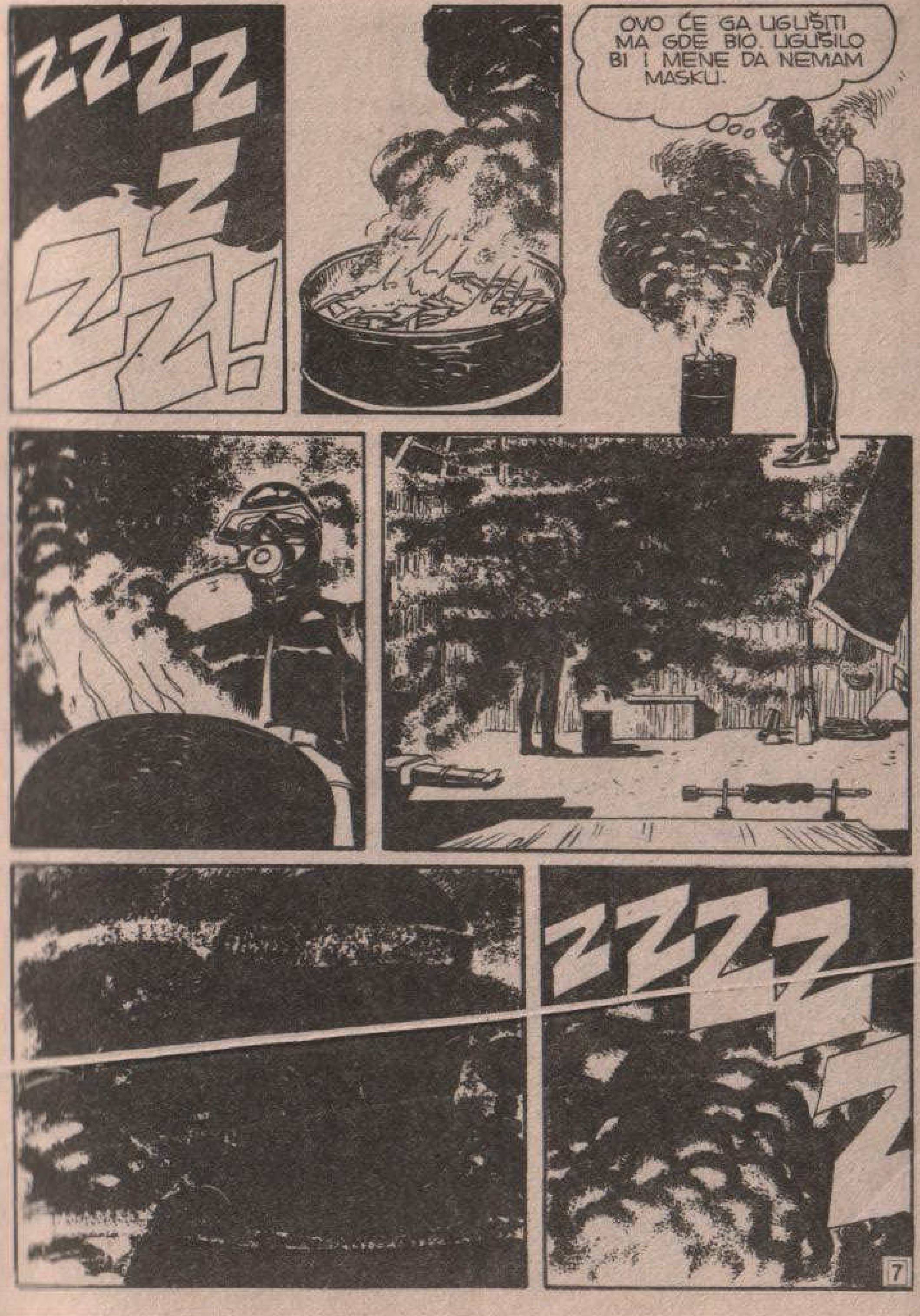
ZZZZZ
Z
ZZZ!
OVO ĆE GA UGUŠITI MA GDE BIO. UGUŠILO BI I MENE DA NEMAM MASKU.
ZZZZZ

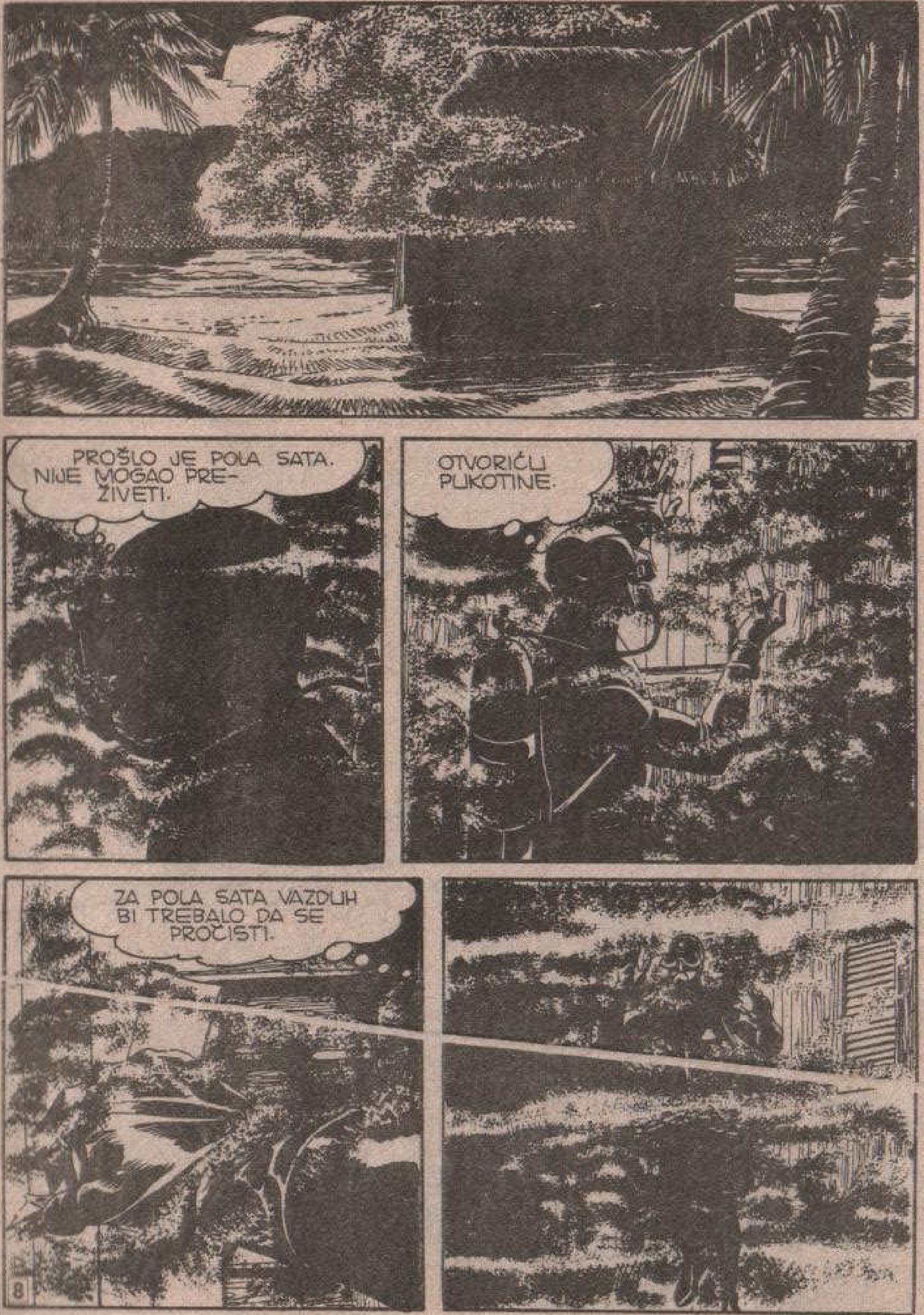
PROŠLO JE POLA SATA. NIJE MOGAO PREŽIVETI.
OTVORIĆU PUKOTINE.
ZA POLA SATA VAZDUH BI TREBALO DA SE PROČISTI.

NEKA SE JAVE DOBROVOLJCI. NAJMANJE DESET OSOBA.
JA SE JAVLJAM!
I JA.
TAMO NA PLAŽI I OKO NJE NALAZE SE MILIONI KOMARACA! KAŽEM VAM, MILIONI! NE ZNAM KAKO USPEVA, ALI ON IM ZAPOVEDA DA UBIJAJU.
NABAVITE MI BAKLJE, PA HAJDEMO!
JOŠ SAMO PET MINUTA.
POČINJE DA MI PONESTAJE KISEONIKA. BOJIM SE DA JE BOCA SKORO PRAZNA.

VALJDA SE OVAJ VAZDUH VEĆ MOŽE UDISATI.
MMM...
JOŠ SE OSEĆA PALJEVINA, ALI IMA DOVOLJNO KISEONIKA.
NIJE MOGAO OSTATI ŽIV. NIJE BILO KISEONIKA.

JOŠ SAMO TRENUTAK PA BIH SE UGUŠIO.
MISLIM... MISLIM DA SAM POBEDIO.
ALI, UMORAN SAM... STRAŠNO UMORAN...
TAMO JE, U RONILAČKOJ KABINI. HAJDEMO!

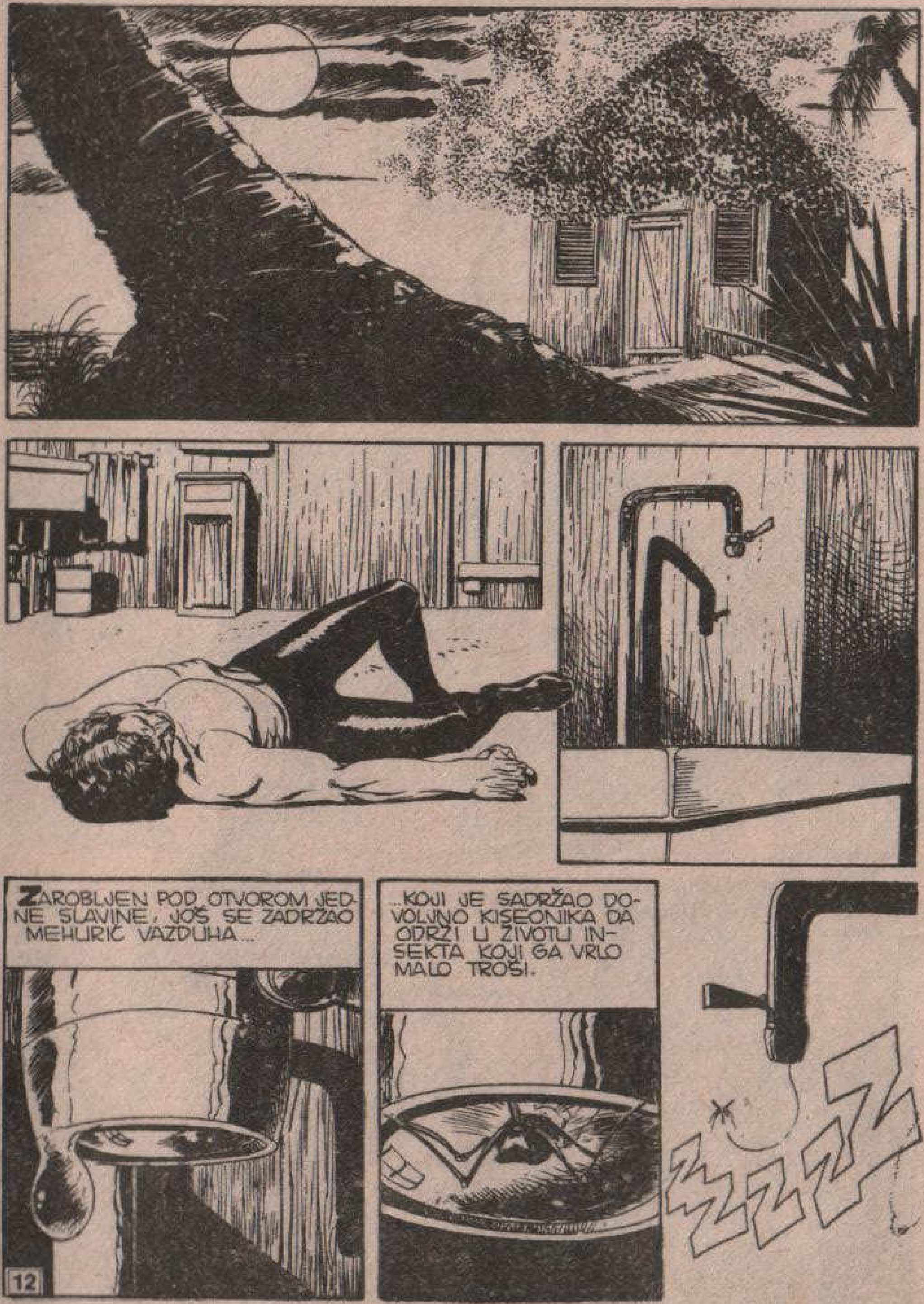

ZAROBLJEN POD OTVOROM JEDNE SLAVINE, JOŠ SE ZADRŽAO MEHURIĆ VAZDUHA...
...KOJI JE SADRŽAO DOVOLJNO KISEONIKA DA ODRŽI U ŽIVOTU INSEKTA KOJI GA VRLO MALO TROŠI.

PROKLETSTVO!
IMA IH NA MILIONE!
MISTERIJA!
AKO SI U KOLIBI, IZAĐI JER ĆEMO UBRZO SVE DA ZAPALIMO.
JESI LI RAZUMEO, MISTERIJA? IZAĐI!
MISTERIJA!

PAT!
AHHHHH!
PROFESORE MISTERIJA! ZAPALIĆEMO KOLIBU.
ČEKAJTE! VIDITE OVO!
KOMARCI! GLEDAJTE!
ULEĆU U MORE! ALI... ZAŠTO?

ISTA POJAVA ZAPAŽENA JE U ČITAVOJ ZONI KOJA JE BILA PREPLAVLJENA KOMARCIMA-UBICAMA... KAO NA NEKI UGOVORENI ZNAK, SVI ROJEVI SU SE PODAVILI.
NA OSNOVU IZJAVA OČEVIDACA, UTVRĐENO JE DA JE HOLOKAUST IZVEDEN ISTOVREMENO, PRAKTIČNO U ISTOM TRENUTKU.
PREŽIVELI KOMARCI SAVRŠENO SU NORMALNI. DODUŠE, DOSADNI SU, ALI SU BEZOPASNI, KAO ŠTO SU I UVEK BILI.
ŠTA SE DESILO? ŠTA JE IZAZVALO IZNENADNU EVOLUCIJU TIH INSEKATA I NJIHOVO MASOVNO SAMOUBISTVO? NA ŽALOST, NAJVEROVATNIJE NAUKA TO NIKAD NEĆE MOĆI DA OBJASNI.
HM... ČUDNO...
PITAM SE ŠTA BI SE DESILO DA ONAJ POLICAJAC NIJE USPEO NA VREME DA ME PROBUDI SVOJIM PRETNJAMA. TADA BIH JA POSTAO ŽRTVA... A MOŽDA...
...ILI JE SVE BILO SAMO SLUČAJNO.
HAJDEMO NA SPAVANJE. UZEĆU SPREJ S INSEKTICIDOM. U OVO GODIŠNJE DOBA IMA PUNO KOMARACA.
KRAJ

MARTI MISTERIJA
TAJNA JETIJA
TEKST: CASTELLI
CRTEŽ: BIGNOTTI
NJUJORK. NASPRAM CENTRAL-PARKA NALAZI SE PRIRODNJAČKI MUZEJ, JEDNA OD GLAVNIH KULTURNIH INSTITUCIJA...
...GDE SE UVEK ODRŽAVAJU PREDAVANJA NA VISOKOM NAUČNOM NIVOU, PRAĆENA PROJEKCIJAMA...
MARTI MYSTERY
...MADA PUBLIKU ČESTO NE POKREĆU ISKLJUČIVO INTERESOVANJA IZ KULTURE.

DAKLE, SVI STE ČULI ZA JETIJA, ČUDOVIŠNOG SNEŽNOG ČOVEKA... MANJE POZNATA, ALI ISTO TAKO UZBUDLJIVA JE MISTERIJA KOJA OKRUŽUJE FIGURU SASKVAČ.
SASKVAČ JE POZNAT POD RAZNIM IMENIMA. U SVIM STENOVITIM PLANINAMA POZNAT JE KAO BIGFUT*.
*BIGFOOT = NOGATI.
TOKOM POSLEDNJIH DVADESET I PET GODINA, BEZBROJ PUTA JE VIĐEN U BRITANSKOJ KOLUMBIJI, U DRŽAVI VAŠINGTON, ALI NAROČITO U SEVERNOJ KALIFORNIJI.
NEKI NAUČNICI IZNELI SU HIPOTEZU DA JE SASKVAČ PREŽIVELI OBLIK MAJMUNA NAZVANOG GIGANTOPITEKUS... PREMA IZJAVAMA ONIH KOJI SU GA VIDELI, U PITANJU JE OGROMNO STVORENJE, VISOKO OKO DVA METRA I DLAKAVO.
RODŽER PETERSON JE, SVOJEVREMENO, U OKOLINI BLAF KRIKA, U KALIFORNIJI, SNIMIO FILM KOJI JE PRIKAZIVAO ŽENKU SASKVAČ KAKO BEŽI IZMEĐU DRVEĆA.

NARAVNO, BILO JE I PRETERIVANJA I NAJNEVEROVATNIJIH VESTI. JEDNA DEVOJKA, HELEN VESTRING, OBJAVILA JE ČLANAK POD NASLOVOM „NAPAO ME JE SNEŽNI ČOVEK".
U NEKIM OBLASTIMA JE ZATIM STVOREN PRAVI KULT SASKVAČA. TO JE IZAZVALO NAVALU TURISTA. ALI, DOKAZANO JE DA SU MNOGI „TRAGOVI" BILI PLOD VEŠTE PROPAGANDE I DA SU POSLUŽILI ISKLJUČIVO U KOMERCIJALNE SVRHE.
KAO ZAKLJUČAK, MOGU REĆI DA SVE DO DANAS, KAO I U SLUČAJU JETIJA, NE POSTOJI POUZDAN DOKAZ O POSTOJANJU „NOGATOG".
ODLIČNO.
ZA VEČERAS SAM GOTOV... ZAHVALJUJEM NA PAŽNJI.
DIVNO!
KLAP KLAP KLAP
KLAP
KLAP
BIO SI SJAJAN KAO I UVEK, MARTI... A SAD, PODSEĆAM TE NA TVOJE OBEĆANJE.
JE OBEĆANJE?! AH, NARAVNO! REKAO SAM TI DA ĆU TE IZVESTI NA VEČERU U NEKI LEP LOKAL GDE ĆEMO PROSLAVITI TVOJ ROĐENDAN.

TAČNIJE, REKAO SI „INTIMNU VEČERICU UDVOJE".
IMAŠ ODLIČNO PAMĆENJE.
U REDU, U REDU... NE NAMERAVAM DA POGAZIM DATU REČ! REZERVISAO SAM STO ZA DVOJE U „PITS TAVERNI"!
HM... OZBILJNO GOVORIŠ?
ČASNA REČ! JAVA NEĆE IMATI NIŠTA PROTIV DA ME VEČERAS ČEKA KOD KUĆE!
HMGRR!
DOBRO. IDEM BRZO DA POZOVEM TAKSI PRE NEGO ŠTO SE PREDOMISLIŠ!
PROFESORE MISTERIJA!
MOŽEMO LI DA PORAZGOVARAMO? JA SAM OLMEN, REJ OLMEN!
PA, PRAVO DA VAM KAŽEM, SAD NEMAM VREMENA. MOGLI BISMO DRUGI PUT...
HMM...

ALI, VEOMA JE VAŽNO. NE MOGLI DA ČEKAM.
HMM... OVAJ ČOVEK JE VEOMA UZBUĐEN. OČIGLEDNO, NALAZI SE U STANJU IZUZETNE NERVNE NAPETOSTI.
SAZNAO SAM ZA VAŠE PREDAVANJE PA SAM DOŠAO DA GA SASLUŠAM. UBEĐEN SAM DA STE BAŠ VI ČOVEK KOJI MORA DA ČUJE ONO ŠTO IMAM DA VAM KAŽEM.
OPROSTITE DA LI BISTE MOGLI DA BUDETE JASNIJI?
U PRAVU STE, MALO SAM NAPET. ČINJENICA JE DA SAM VIDEO SASKVAČA KAO ŠTO SAD VAS GLEDAM. BIO SAM NJIHOV ZAROBLJENIK!
HM.. SIGURNI STE U TO ŠTO TVRDITE?
DA, SASVIM! BILO JE TO STRAŠNO!
DOBRO, MISTER OLMENE... VRLO RADO ĆU DA SASLUŠAM VAŠU PRIČU!
MARTI! TAKSI UPRAVO STIŽE!

HMM... ALI, DRAGA, MORAM NEIZOSTAVNO DA PORAZGOVARAM SA MISTER OLMENOM.
OVAJ... AKO NEMAŠ NIŠTA PROTIV... MISLIM DA BISMO MOGLI SVI ZAJEDNO NA VEČERU.
AKO NEMAM NIŠTA PROTIV?! TI SE ŠALIŠ?!
NI SLUČAJNO. ČAK PREDLAŽEM DA POVEDEMO I JAVU! BAR ĆU IMATI S KIM DA RAZGOVARAM!
HHHMGR!
ZNALA SAM DA VEČE S MARTIJEM NE MOŽE DA SE ZAVRŠI DRUGAČIJE NEGO OBIČNO.

TRG IRVING, MOLIM.
U REDU.
DOBIĆEŠ TRIDESET DOLARA AKO NE IZGUBIŠ IZ VIDA ONAJ TAKSI!
FIUUU! OVO JE KAO U FILMU!
TAXI
IZGLEDATE MI ZABRINUTI, OLMENE... NIJE, VALJDA, DA MISLITE DA SU ONI MAJMUNI DOŠLI ZA VAMA ČAK DOVDE?
LAS
B
MUSIC
ROCK MUSIC club
SHOP
NIJE TO U PITANJU... VEĆ, OTKAKO SAM U NJUJORKU, NEPREKIDNO IMAM UTISAK DA ME NEKO UHODI.

DO ĐAVOLA! UMAKLI SU NAM!
NISAM JA KRIV. MORAM STATI NA SEMAFORU!
NA BRODVEJU...
„PITS TAVERN" JE VEOMA PRIJATAN RESTORAN. KADA POŽELIM LEP PROVOD UVEK DOĐEM OVAMO.
HMM... ZAISTA IZGLEDA PRIMAMLJIVO?
ČIME MOGU DA VAS POSLUŽIM?
OH! DIJANA, ODABERI TI ZA NAS SVE. MENI JE SVEJEDNO ŠTA ĆU JESTI.
DOBRO... DOBRO...
ETO! SAD JE VEĆ HILJADU MILJA UDALJEN OD OVOG SVETA, IZGUBLJEN U SVOJIM MAŠTANJIMA!

DAKLE, OLMENE, PRIČAJTE.
DOBRO. RADIM KAO BOTANIČKI ISTRAŽIVAČ ZA „KORNEL" UNIVERZITET.
PRE DESETAK DANA POŠAO SAM U JEDNU PUSTU OBLAST STENOVITIH PLANINA U SEVERNOJ KALIFORNIJI, NEDALEKO OD GRANICE SA OREGONOM.
„POČEO SAM DA PROUČAVAM NEKE RETKE VRSTE ČETINARA U ŠUMAMA NA VISINI OD 800 METARA, NEKOLIKO MILJA OD GRADIĆA VILOU-KRIKA."
HMM... TO JE JEDNA OD GLAVNIH OBLASTI GDE SU VIĐENI „NOGATI"!
DA! ALI JA NIKAD NISAM VEROVAO U TE PRIČE! MISLIO SAM DA SU SVE IZMIŠLJENE.
„MEĐUTIM, JEDNE VEČERI, KAD SAM ZASPAO U SVOM ŠATORU..."

„OSETIO SAM KAKO SE SVE TRESE KAO DA JE ZEMLJOTRES."
„IMAO SAM UTISAK DA SAM PODIGNUT SA ZEMLJE! ŠATOR ME JE STEZAO I SKORO SAM SE UGUŠIO. POKUŠAO SAM DA PROVIRIM..."
„...I TADA, MALO JE NEDOSTAJALO DA SE ONESVESTIM. NALAZIO SAM SE U RUKAMA DVA DŽINOVSKA DLAKAVA STVORENJA KOJA SU ME NOSILA KAO PAKET!"
DA LI STE IH DOBRO VIDELI?
NE TE NOĆI, IAKO JE BILO MESEČINE... ALI BIO SAM U PRILICI DA IH POSMATRAM SLEDEĆIH DANA.
„VISOKI SU IZMEĐU 2,20 I 2,40 METARA. IMAJU OGROMNE RUKE I STOPALA... JAKI SU I SPRETNI, POTPUNO OBRASLI DLAKOM KAO MEDVEDI."

ŠTA KAŽEŠ ZA OVE „ODRESKE KAZANOVA"? IME IM BAŠ PRILIČI, ZAR NE?
HMMM! STVARNO SU IZVRSNI, DIJANA!
NASTAVITE, PRIJATELJU!
KOLIKO IM MARTI PAŽNJE POKLANJA, ODRESCI BI MOGLI DA BUDU I KAO ĐONOVI.
„NIŠTA MI NISU UČINILI. SAMO SU ME DRŽALI ZAROBLJENOG ČETIRI DANA, U PEĆINI SKRIVENOJ U ŠUMI. BILO IH JE ČETVORO: ODRASLI MUŽJAK I ŽENKA I DVA MLADA MUŽJAKA."
ŠTA SU JELI?
BOBIČASTE PLODOVE, KORENJE I, S VREMENA NA VREME, DIVLJAČ: PONEKOG MALOG GLODARA KOGA BI MUŽJACI ULOVILI U ŠUMI...
„...A I RIBU. ČAK SU ME PRISILJAVALI DA IM POMAŽEM PRILIKOM RIBOLOVA U OBLIŽNJEM POTOKU..."

ISPRIČAJTE MI NEŠTO O NJIMA, OLMENE.
PA, BILI SU DOSTA INTELIGENTNI. RAZGOVARALI SU IZMEĐU SEBE NEKIM NERAZUMLJIVIM JEZIKOM, GRLENIH GLASOVA.
A KAKO STE IM POBEGLI?
IMAO SAM SREĆE! JEDNO VEČE ZAPALIO SAM LULU.
„ONI SU BACILI OKO NA MOJU DUVANKESU! VEROVATNO SU MISLILI DA JE NEKA POSLASTICA."
„POJELI SU MI SAV DUVAN."
„VEĆ POSLE NEKOLIKO MINUTA VALJALI SU SE PO ZEMLJI ZBOG STRAŠNIH BOLOVA U STOMAKU."

„SHVATIO SAM DA MI SE SLIČNA PRILIKA VIŠE NEĆE PRUŽITI. POTRČAO SAM PREMA IZLAZU IZ PEĆINE I DAO SE U BEKSTVO."
„TRČAO SAM CELU NOĆ. SPOTICAO SAM SE, PADAO; GRANJE ME JE ŠIBALO... SVE DOK U ZORU NISAM ČUO GLASOVE."
„UGLEDAO SAM DRVOSEČE I ODAHNUO. BIO SAM SPASEN."
TIMBER*!
*DRVO.
KASNIJE SAM STIGAO U VILOU KRIK, A ODANDE SAM OTIŠAO U NJUJORK DA POTRAŽIM NEKOG STRUČNJAKA ZA SASKVAČE KOME ĆU DA ISPRIČAM ŠTA SAM DOŽIVEO.
HM... NA OSNOVU IZVEŠTAJA „CENTRA ZA INFORMACIJE O „NOGATIMA" U DALASU, U DRŽAVI OREGON, DOSADA SU ZABELEŽENA 24 SUSRETA SA SASKVAČIMA.
VAŠ BI BIO DVADESET PETI!
DA... ALI TO NIJE SVE! ONE DLAKAVE „ŽIVOTINJE" NISU BILE JEDINA DIVLJA STVORENJA KOJA SAM SREO U ŠUMI!
BUDITE JASNIJI...
JEDNOG DANA, NEDALEKO OD NAŠE PEĆINE, UGLEDAO SAM GRUPU MAJMUNA... SA NJIMA JE BILO JOŠ NEKO PRIMITIVNO STVORENJE. BILO JE DRUGAČIJE...
28

BANG BANG
CANGR
OLMENE!
GRGHH!
AAAH!
NEKO JE SA ULICE PUCAO U NJEGA!
POZOVI HITNU POMOĆ! BRZO!
TE'S TAVERN
ENO GA!
DRŽI GA, JAVA!
29

RGHHR-RRGHR!
VRRGH
KRAK
NEEE!
SKRIIIP
VROAMMM
RRRRRGH!

VROAVVV
NE!NE!
PUSTI ME!
IDI BES-
TRAGA!
NAGLI ZAOKRET I JAVA JE POLETEO UNAZAD.
WICH VILLAGE
GREENWICH VILLAGE
SKRRRIP

CANGR!
AAAH! STRAŠNO!
ALI... ŠTA JE OVO?
NE ZNAM... ALI... TO LICE... POGLEDAJ!
DA, NARAVNO! TO JE SIGURNO MASKA! VEROVATNO SNIMAJU NEKI FILM.
MOŽEBITI... IPAK, ČUDNO ŠTO SE NIGDE NE VIDE KAMERE!
HEJ! A KO ĆE MENI DA PLATI ŠTETU?

JAVA! KAKO SI?
HHMMPH!
HAJDE, SMIRI SE! TI SI URADIO SVE ŠTO SI MOGAO.
PETE'S TAVERN
PETE'S TAVERN
EVO VOZILA HITNE POMOĆI!
IIEEEEEHHH
OVDE SE VIŠE NIŠTA NE MOŽE UČINITI... OVAJ JADNIK JE MRTAV!
METAK GA JE POGODIO U SRCE!
TI... SI GA VIDELA KAD JE IZDISAO, DIJANA?
DA! BILO JE UŽASNO!

DA LI JE REKAO NEŠTO PRE NEGO...
DA... PROMRMLJAO JE JEDNU REČ.
REČ? KOJU? KAŽI!
NISAM BAŠ SIGURNA DA SAM NAJBOLJE ČULA... BILA SAM TAKO UZBUĐENA.
ALI, UČINILO MI SE DA JE REKAO NEŠTO KAO **HOPI**!
HOPI?
DA, BAŠ TAKO.
HM! HOPI... TO IME MI NIJE NOVO... ALI NE MOGU NI SA ČIM DA GA POVEŽEM.
NO, RAZMISLIĆU... SAD HAJDEMO U POLICIJU DA DAMO IZJAVE... KASNIJE ĆEMO RAZGOVARATI O SVEMU.
STAURANT

TE NOĆI U KUĆI BROJ 3 VAŠINGTON NJUSA.
ŠTA MISLIŠ, KO JE MOGAO DA UBIJE TOG ČOVEKA, MARTI?
NE ZNAM, DIJANA.
NE VERUJEM DA SE SASKVAČI SLOBODNO KREĆU KROZ GRAD VOZEĆI AUTOMOBILE I PUCAJUĆI IZ PISTOLJA VELIKOG KALIBRA.
SIGURAN SAM DA SE IZA OVOGA KRIJE NEKO KO JE ŽELEO DA OLMEN SA MNOM NE RAZGOVARA ILI BAR DA MI NE KAŽE ONO ŠTO ZNA.
RAZREŠIO SAM TAJNU ONOG ČUDNOG IMENA **HOPI**.

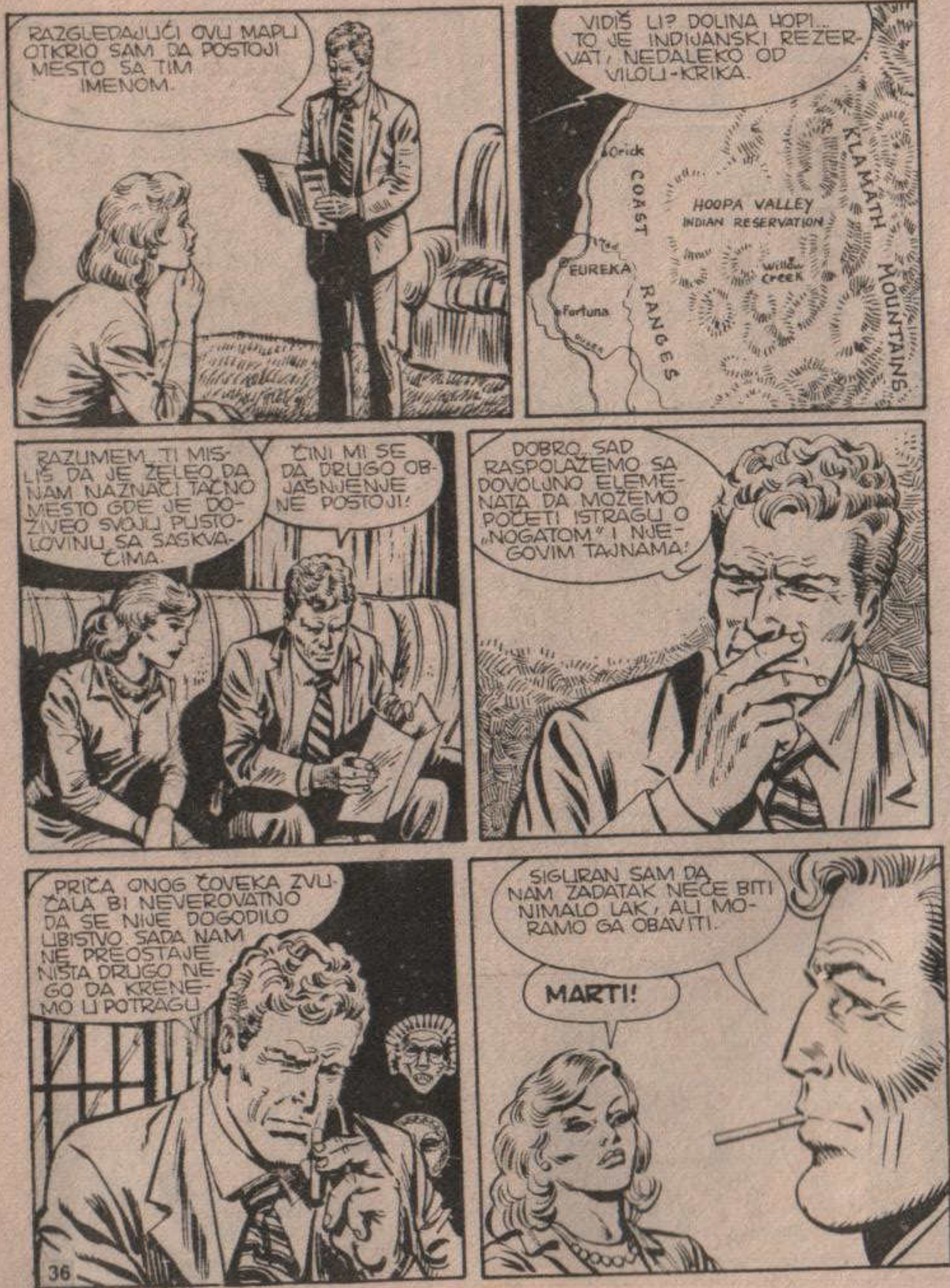
RAZGLEDAJUĆI OVU MAPU OTKRIO SAM DA POSTOJI MESTO SA TIM IMENOM.
VIDIŠ LI? DOLINA HOPI... TO JE INDIJANSKI REZERVAT, NEDALEKO OD VILOU-KRIKA.
Orick
COAST RANGES
HOOPA VALLEY INDIAN RESERVATION
KLAMATH MOUNTAINS
EUREKA
Willow Creek
Fortuna
RAZUMEM. TI MISLIŠ DA JE ŽELEO DA NAM NAZNAČI TAČNO MESTO GDE JE DOŽIVEO SVOJU PUSTOLOVINU SA SASKVAČIMA.
ČINI MI SE DA DRUGO OBJAŠNJENJE NE POSTOJI!
DOBRO. SAD RASPOLAŽEMO SA DOVOLJNO ELEMENATA DA MOŽEMO POČETI ISTRAGU O „NOGATOM" I NJEGOVIM TAJNAMA!
PRIČA ONOG ČOVEKA ZVUČALA BI NEVEROVATNO DA SE NIJE DOGODILO UBISTVO. SADA NAM NE PREOSTAJE NIŠTA DRUGO NEGO DA KRENEMO U POTRAGU.
SIGURAN SAM DA NAM ZADATAK NEĆE BITI NIMALO LAK, ALI MORAMO GA OBAVITI.
MARTI!

MOLIM?
PONOVO SI POČEO DA PUŠIŠ!
ZAR ZAISTA TO NISI BIO PRIMETIO?
HMM... NISAM, DIJANA! PONEKAD, KAD SAM ZAOKUPLJEN MISLIMA, DEŠAVA MI SE DA AUTOMATSKI STAVIM CIGARETU U USTA.
RAZUMEM! NEŠTO MI GOVORI DA TVOJA ČVRSTA ODLUKA DA NE PUŠIŠ NEĆE BITI DUGOG VEKA.
OH, TE ŽENE...
A ŠTA SI ONO POČEO DA PRIČAŠ?
AH, DA! ČINI MI SE DA RASPOLAŽEMO SA DOVOLJNO PODATAKA DA BISMO MOGLI DA ORGANIZUJEMO EKSPEDICIJU U ZONU KOJU NAM JE OLMEN NAZNAČIO. MORAMO POKUŠATI DA RAZREŠIMO TAJNU SASKVAČA.
SAMO, TO ĆEMO MORATI DA URADIMO UZ POMOĆ NEKOG STRUČNJAKA! OVDE U NJUJORKU POSTOJI ČOVEK KOJI POZNAJE SASKVAČE BOLJE NEGO IKO.

TELEPHONE
DA, MISTER J.T... JA SAM GRAUBMAN.
NE BRINITE... OLMEN NEĆE NIŠTA OTKRITI. JA SAM GA UKLONIO.
BIO JE OVDE U NJUJORKU I RAZGOVARAO JE SA ONIM PROFESOROM MARTIJEM MISTERIJOM... ŠTA VAS INTERESUJE? DA LI JE STIGAO NEŠTO DA MU OTKRIJE? NE, NE VERUJEM. ..MADA JE, IPAK, BILO MALO VREMENA I ZA TO.
NEMOJTE SE ODMAH LJUTITI! IZGUBIO SAM MU TRAG SAMO NA NEKOLIKO MINUTA ZBOG SAOBRAĆAJNE GUŽVE. ŠTA SAM MOGAO.
U REDU, U REDU... MOTRIĆU NA TOG MISTERIJU. PAZIĆU DA NE PREDUZME BILO ŠTA ŠTO BI MOGLO DA VAM NAŠKODI.

PLANINA PAMIR NALAZI SE U POKRAJINI SINKJANG ILI TAČNIJE KSINJANG I PREDSTAVLJA SUROV I NEGOSTOLJUBIV PEJSAŽ.
PLANINSKI LANAC HIMALAJA NIJE DALEKO. VAZDUH JE LEDEN NA VISINI KOJA PRELAZI 3.000 METARA.
ALI, VOJNICI U GRANIČNIM JEDINICAMA NE OSEĆAJU HLADNOĆU. TREBALO JE BITI STALNO NA OPREZU.
VREME JE DA KRENEMO U PATROLU.
HAJDEMO.

IZ DANA U DAN, U ODREĐENO VREME, GRANIČARI OBILAZE OKOLINU.
JESI LI I TI NEŠTO ČUO?
JESAM. ZVUČALO JE KAO BAT KORAKA.
DOPIRALO JE IZ ONOG PRAVCA!
SIGURAN SAM DA TAMO IMA NEKOG!
HEJ, MA KO DA SI... IZLAZI ODATLE I, AKO SI NAORUŽAN, BACI ORUŽJE!

OD TEŠKIH KORAKA ZEMLJA JE PODRHTAVALA.
BUDI SPREMAN!
TUMP
TUMP
TUMP
ALI...
?
POGLEDAJ!
PUCAJ! PUCAJ!
BANG!
NE! NE!
NEEEEE!

PEKING, TIJEN-AN-MEN ILI „TRG NEBESKOG MIRA" SA NARODNOM SKUPŠTINOM I MAUZELEJOM MAO-CE-TUNGA ZVANIČNO JE SREDIŠTE KINESKOG ADMINISTRATIVNOG ŽIVOTA.
TO JE ŽIŽA U KOJOJ SE PRELAMA SVE ZNAČAJNO U ZEMLJI.
U KANCELARIJI HONG-KSIJA KOJI JE ZADUŽEN ZA PROVINCIJU KSINJANG...
KAKVI SU REZULTATI ISTRAGE U VEZI SA INCIDENTOM U ZONI BAJI-ČENGA?
PA... U PRVO VREME SE MISLILO DA SU NAŠI VOJNICI UPALI U ZASEDU KOJU SU POSTAVILI KRIJUMČARI...
...ALI JE TA PRETPOSTAVKA SADA POTPUNO ISKLJUČENA.
ZAŠTO?

PA, KAO ŠTO ZNATE, TELA NAŠIH LJUDI BILA SU UŽASNO UNAKAŽENA...
...TAKO DA SE STEKAO UTISAK DA SU BILI ŽRTVE NEKE NADLJUDSKE SNAGE!
NADLJUDSKE SNAGE?!
DA. PORED TELA SU PRONAĐENI TRAGOVI MEČ-KANG-MIJA.
NIJE MOGUĆE! TO JE STVORENJE IZ LEGENDE.
VI ZNATE ISTO TAKO DOBRO KAO I JA, DA OVO NIJI PRVI SLUČAJ. I RANIJE SE DOGAĐALO NEŠTO SLIČNO.
DOBRO... DOBRO... ALI SVET NE SME DA SAZNA NIŠTA O JETIJU SVE DOK NE BUDEMO U STANJU DA PRUŽIMO NAUČNO OBJAŠNJENJE NJIHOVOG POSTOJANJA. DVA NAŠA VOJNIKA SU POGINULA POD SNEŽNOM LAVINOM. SLUČAJ JE ZAKLJUČEN.

„KOLUMBIJA" UNIVERZITET NALAZI SE U SRCU MENHETNA. OSNOVAN JE 1754. GODINE. ON JE JEDAN OD NAJSTARIJIH UNIVERZITETA.
RAZGOVARAO SAM SA NETOM ŠAPIRO O ONOME ŠTO SE DOGODILO. NET SE BAVI ANTROPOLOGIJOM, A MI SMO STARI PRIJATELJI.
UVEREN SAM DA OD NJEGA NIKO NIJE BOLJE OBAVEŠTEN O SASKVAČIMA, ALMAMA, JETIJIMA I DRUGIM DŽINOVSKIM MAJMUNIMA...
DA, MARTI, ONO ŠTO SI MI ISPRIČAO SADRŽI MNOGO UVERLJIVIH PODATAKA. SLIČNI DOKAZI NALAZE SE I U DRUGIM IZVEŠTAJIMA... ŠTETA ŠTO JE TAJ OLMEN NASTRADAO.
DA... I JA BIH VOLEO DA GA ISPITAM O MNOGIM STVARIMA.

IPAK, OSTAVIO NAM JE DOSTA PRECIZNE PODATKE... MISLIM DA BI SE TREBALO POTRUDITI I OTIĆI DO REZERVATA HOPIJA.
U VEZI S TIM, PREDSTAVIO BIH TI NEKOG KO BI VRLO RADO UČESTVOVAO U TOJ EKSPEDICIJI.
?!
NIKOL, ZAMOLITE MIS HANT DA DOĐE U MOJU KANCELARIJU!
ODMAH, PROFESORE!
PREDSTAVLJAM VAM SVOJU ASISTENTKINJU SARU HANT.
DRAGO MI JE...
MARTI SIGURNO POSEDUJE NEKI MAGNET... IZGLEDA DA PRIVLAČI SVE LEPE DEVOJKE.

ZNAČI I VI SE INTERESUJETE ZA SASKVIČE, MIS HANT?
PA, NE BI SE TAKO MOGLO REĆI.
MISLIM DA ĆE BITI POTREBNO DA TI NEŠTO OBJASNIM, MARTI... TI NE POZNAJEŠ MIS HANT ALI, SIGURNO SI SLUŠAO O NJENOM OCU.
NJENOM OCU? A KO...
OČIGLEDNO, PREZIME HANT JE DOSTA ČESTO PA TI NIŠTA NE GOVORI... ALI AKO MU PRIKLJUČIŠ JOŠ I IME, TO JEST IMENA... **HERBERT, HORACIJE?**
HERBERT HORACIJE HANT?
NARAVNO HERBERT HORACIJE HANT... POZNATIJI KAO **H.H.H!**
TAČNO! VIDIM DA GA SE SEĆAŠ!
JA SAM JOŠ BIO DEČAK U VREME H.H.H. ALI OVDE NEMA ČOVEKA KOJI NIJE ČUO ZA NJEGA. BIO JE EKSCENTRIČNI BOGATAŠ, UVEK U TRAGANJU ZA NEKIM NOVINAMA I SENZACIONALNIM OTKRIĆIMA.

A, SEĆAŠ LI SE I KAKO JE NESTAO?
HMM! PODSETI ME... AKO SE NE VARAM, ON JE TAJANSTVENO NESTAO PRE ČETRDESET GODINA U AZIJI... ČINI MI SE...
ČESTITAM TI NA PAMĆENJU, MARTI! SARIN OTAC JE POŠAO NA JEDNU EKSPEDICIJU U PAMIR, I TADA MU SE IZGUBIO SVAKI TRAG.
„BILA JE TO EKSPEDICIJA O KOJOJ SE UVEK ZNALO MALO. ALI, ONI KOJI SU GA POZNAVALI BILI SU SIGURNI DA JE H.H.H. OTIŠAO U LOV NA JETIJA."
IZGLEDA DA SE ZAREKAO DA ĆE RAZREŠITI TAJNU **SNEŽNOG ČOVEKA.**
HMM... ČUVENI MILIJARDER NESTAO TRAGAJUĆI ZA JETIJEM... A NJEGOVA KĆERKA, DVADESET PET GODINA KASNIJE, STUDIRA **PALEOANTROPOLOGIJU!**

NIJE POTREBNO MNOGO MUDROSTI DA SE UOČI VEZA IZMEĐU TE DVE STVARI!
U PRAVU STE, PROFESORE MISTERIJA!
IMALA SAM SVEGA NEKOLIKO MESECI KAD MI JE OTAC NESTAO... PRAKTIČNO, NISAM GA NI UPOZNALA. MEĐUTIM, MAJKA MI JE TAKO ČESTO O NJEMU PRIČALA DA SE SEĆAM I NAJSITNIJIH POJEDINOSTI.
SAD MI JE NAJVEĆA ŽELJA DA JEDNOG DANA PONOVIM ISTO ONO PUTOVANJE KOJE JE TATA PREDUZEO KAKO BIH OTKRILA ISTINU O NJEGOVOM NESTANKU!
RAZUMEM. ZNAČI, VAŠE INTERESOVANJE ZA SASKVAČE JE U NEKU RUKU ODSKOČNA DASKA.
TAKO JE. TA EKSPEDICIJA U STENOVITE PLANINE POSLUŽIĆE MI KAO TRENING... ZA ONU MNOGO VAŽNIJU KOJU NAMERAVAM DA PREDUZMEM ČIM SE BUDEM OSETILA SPREMNOM!
U REDU, MIS. DRAGO MI JE ŠTO ĆEMO SARAĐIVATI. SAMO NE BIH ŽELEO DA DOĐE DO NESPORAZUMA. ZAPAZIO SAM KOD VAS STAV KOJI NIJE SAMO VAŠ A KOJI NE ODOBRAVAM...
...STAV ONIH KOJI MISLE DA JE SASKVAČ SAMO „SIROMAŠNI" ROĐAK ILI DOMAĆA VERZIJA JETIJA I DA GA JE MNOGO JEDNOSTAVNIJE UHVATITI NEGO SNEŽNOG ČOVEKA!
UVERAVAM VAS DA UOPŠTE NE POTCENJUJEM OVU EKSPEDICIJU, PROFESORE MISTERIJA.

NAVIKLA SAM DA SVEMU DAJEM NJEGOVU PRAVU VREDNOST!
DOBRO, NETE! MISLIM DA NAM SAD OSTAJU SAMO PRIPREME ZA POLAZAK.
MALO KASNIJE.
NA STENOVITIM PLANINAMA ĆE BITI HLADNO. MORAĆEMO DA PONESEMO TOPLU I UDOBNU ODEĆU ZA SVE TROJE.
HTEO SI, VALJDA, REĆI ZA DVOJE!
NE RAZUMEM, DIJANA. MISLIO SAM DA ĆEŠ I TI POĆI S NAMA!
PRAVO DA TI KAŽEM I JA SAM TAKO MISLILA SVE DOK SE NIJE POJAVILA SARA HANT!
UOPŠTE NEMAŠ RAZLOGA DA BUDEŠ LJUBOMORNA! SARA HANT JE SAMO SIROČE KOJE ŽELI DA PRONAĐE OCA.
DA! „SIROTICA" OD DVADESET ŠEST GODINA KOD KOJE JE SVE NA SVOM MESTU!
MENI IZGLEDA SASVIM PRIRODNO DA DEVOJKA KOJA SE INTERESUJE ZA PALEOANTROPOLOGIJU OSEĆA IZVESNO DIVLJENJE PREMA ČUVENOM PROFESORU MISTERIJI.

WASHINGTON MEWS
NARAVNO...I JA VEĆ UNAPRED ZNAM KAKO ĆE SE TO ZAVRŠITI! NISAM NIMALO RASPOLOŽENA DA SE „JEDEM" TOKOM ČITAVOG PUTA HVATAJUĆI POGLEDE KOJE ĆE TI DOBACIVATI JADNO „SIROČE"!
DAKLE, SVE ĆEŠ MI ISPRIČATI KAD SE VRATIŠ.
VOLEO BIH DA SE PREDOMISLIŠ, DIJANA.
PONAŠAŠ SE KAO RAZMAŽENO DETE... HEJ!
ŠTA JE?
MARTI SE BRZO VRATIO U AUTOMOBIL.
RRRGGHH!
SLEDEĆEG TRENUTKA UŽASAN TRESAK NARUŠIO JE MIR MALE NJUJORŠKE ULICE.
ANGR!
VROOOAR

AUTOMOBIL JE NESTAO JUREĆI KROZ PUSTU ULICU.
ŠKRIIIP
FIJUUU...DA GA NISAM PRIMETIO U RETROVIZORU POKOSIO BI ME!
NA ŽALOST, NISAM STIGAO DA ZATVORIM VRATA. TO ĆE ME STAJATI NEKOLIKO STOTINA DOLARA!
ŠTA MISLIŠ, KO BI TO MOGAO BITI?
KO ZNA?! MOŽDA NEKI HULIGAN. MEĐUTIM, VEROVATNIJE JE DA JE TO NEKO KOME SMETAM!
MOGAO BI BITI I SAUČESNIK ONOGA KOJI JE UBIO OLMENA...ILI LIČNO UBICA?!
ŠTETA ŠTO MU NISMO PROČITALI REGISTARSKI BROJ.
TO UOPŠTE NIJE VAŽNO... AUTOMOBIL JE SIGURNO IZNAJMLJEN.

MISTER J.T.? IZGLEDA DA MARTI MISTERIJA ORGANIZUJE EKSPEDICIJU DA DOĐE K VAMA!
DO ĐAVOLA! TO JE ONO ČEGA SAM SE PLAŠIO! ZAŠTO DO SADA NIŠTE NIŠTA URADILI, GRAUBMANE?
SVE ĆE SE TO LAKŠE OBAVITI NA STENOVITIM PLANINAMA, BEZ SVEDOKA... JAMČIM DA VAM MISTERIJA NEĆE VIŠE ZADAVATI GLAVOBOLJE!
NADAM SE DA ĆE TAKO BITI JER JE TO I U TVOM INTERESU, GRAUBMANE.
AERODROM „EUREKA", U SEVERNOJ KALIFORNIJI.

MORAMO ZAĆI OSAMDESETAK KILOMETARA U UNUTRAŠNJOST, DOLINOM KLAMAT-RIVERA.
PANA
OLMEN NAM JE REKAO DA JE SASKVAČE SREO NA VISINI OD 800 METARA NEDALEKO OD NASELJA VILOU KRIK.
DA... BIO SAM TAMO JEDNOM. TO NASELJE JE POZNATO I KAO „PRESTONICA SASKVAČA".
SIGURNO ZNAŠ DA SE SVAKE GODINE U SEPTEMBRU TAMO ODRŽAVA „VAŠAR SASKVAČA" KOJI PRIVLAČI NA HILJADE TURISTA.
DA, I TAMO CVETA TRGOVINA SUVENIRIMA.
SASQUATCH MUSEUM
SOUVENIRS
BIG FOOT
NIJE POTREBNO BITI GENIJE PA UTVRDITI DA SE, ZAHVALJUJUĆI SASKVAČIMA, TAJ GRAD OBOGATIO.

VIDITE LI OVO, SARA? TO JE SPOMENIK SASKVAČU KOGA JE IZVAJAO DŽIM MEK KLARIN, JEDAN OD NAJPOZNATIJIH TRAGAČA ZA OVIM LJUDIMA.
SOUVENIR
BIG FOOT INN
SVE OVDE OKO NAS GOVORI O SASKVAČU: IZLOŽBE FOTOGRAFIJA, OTISAKA I TRAGOVA, PRODAVNICE FILMOVA, KNJIGA, MAJICA I MNOŠTVA JEFTINIH SUVENIRA.
SAD JOŠ NIJE SEZONA, ALI KROZ DVA MESECA OVE ULICE ĆE SE ISPUNITI AUTOBUSIMA KOJI DOVOZE TURISTE.
BIGFOOT
HEJ, MOMCI, POGLEDAJTE!
HMGGRR!
NE SAMO DA U OKOLINI! IMAMO LJUDE-MAJMUNE, VEĆ I **MAJMUNE BEZ DLAKA!**

DA, ARTUR JE U PRAVU!
KAD BISMO MU NALEPILI MALO SVINJSKE DLAKE, MOGLI BISMO GA ZATVORITI U KAVEZ U **MUZEJ SASKVAČA!**
BIG FOOT
SLUŠAJTE... ZAŠTO NAS NE OSTAVITI NA MIRU?
RRRGGGHH!
JESTE LI ČULI? ON SE JOŠ I LJUTI!
RRRHRRRR!
HEJ, PRIJATELJU, POKUŠAŠ LI NEŠTO, GRDNO ĆEŠ SE POKAJATI!
NEANDRTALAC SE NIJE UPLAŠIO.
HEJ!
RGGRR!
GGRRRR!

OH! ON JE PRAVO ČUDOVIŠTE!
HAJDE... ODVEDIMO GA K ŠERIFU!
ČEKAJTE MALO!
UUHH!
ZAR SE TAKO DOČEKUJU STRANCI U VILOU-KRIKU?
TRAS!
PROKLETI STRAN... AAAH!
ROCK!
BIO JE TO ZNAK ZA POČETAK TUČE.
TUP
TAP
ZA IME SVETA!
GGGRRR!
EVO TI!
UUHH!

PROKLETI SNAGATORE!
NA NJEGA, MOMCI!
TRAS!
TUMP!
AKO STE SE ODLUČILI DA SE SUKOBITE S NAMA...
...MI SE, SIGURNO, NEĆEMO POVUĆI.
BAMM!
ŠTA SE TO NAPOLJU DOGAĐA?
TUP
TRES
PRESTANITE!

DOSTA! REKAO SAM DA PRESTANETE!
PROFESOR MISTERIJA?
JA SAM.
JA SAM J.T. VALAS, PREDSEDNIK MESNOG UDRUŽENJA TRGOVACA.
NADAM SE DA ĆETE NAM VI I VAŠI PRIJATELJI OPROSTITI ZBOG OVOG NEPRIJATNOG DOGAĐAJA... KAKO BI BILO DA UĐETE U MOJU KANCELARIJU?
VRLO RADO, MISTER VALAS.
MMGGRR!

MORATE OPROSTITI MOJIM SUGRAĐANIMA, MISTERIJA... MALO SU NERVOZNI ZATO ŠTO JE U POSLEDNJE VREME „SASKVAČKI TURIZAM" ZAŠAO U KRIZU.
POJAVA VAŠEG PRIJATELJA IH JE VEOMA UZBUDILA. ON JE, ZAISTA... HMM... NEOBIČAN.
TO NIJE RAZLOG DA NAS NAPADNU.
SLAŽEM SE, ALI SMEM LI VAS UPITATI ŠTA VAS JE DOVELO OVAMO, PROFESORE?
PRATIM PROFESORA ŠAPIROA I NJEGOVU ASISTENTKINJU... ONI PROUČAVAJU PRIMITIVNU ANTROPOLOGIJU...
...I NAMERAVAJU DA NAPRAVE OZBILJNU STUDIJU O SASKVAČU.
NARAVNO, RAZUMEM...
NE MISLITE LI DA TA MATERIJA, PREPUNA LEGENDI, PRETERIVANJA, SUJEVERJA, ZASLUŽUJE NAUČNU SISTEMATIZACIJU?
OH, SVAKAKO... MADA NAUKA NIJE UVEK TAKO PRIVLAČNA KAO MAŠTA.

DOBRO. JA SAM SAMO ŽELEO DA VAM SE IZVINIM U IME STANOVNIKA VILOU-KRIKA... I DA VAŠOJ EKSPEDICIJI ZAŽELIM SREĆU!
HVALA, MISTER VALAS!
OVAJ VALAS MI JE SUMNJIV. ŠTA VI KAŽETE?
DA... NIJE MI SE NIMALO DOPAO!
SOUVENIRS
ČINI MI SE DA MU SE NIJE SVIDELO ŠTO SMO DOŠLI OVAMO I ŠTO HOĆEMO DA ISTRAŽUJEMO.
ALI... ZAŠTO?
VALJDA ĆEMO SAZNATI. SAD ĆE BITI NAJBOLJE DA OBAVIMO NABAVKE, PA PRODUŽIMO PUTOVANJE!
DRUGSTORE
-PHOTOS-
-SOUVENIRS-
NA BRZINU SU OBAVILI KUPOVINU U PRODAVNICI KOJA JE BILA PREPUNA NEUKUSNIH PREDMETA INSPIRISANIH SASKVAČIMA.
DOCNIJE SU NASTAVILI PUTOVANJE.
OVAJ DŽIP JE SPECIJALNO OPREMLJEN ZA SVE VRSTE TERENA.

NA VISINI OD 800 METARA, USRED BESKRAJNIH ČETINARSKIH ŠUMA.
OVDE POČINJE REZERVAT INDIJANACA HOPIJA.
AH! KAKO JE PRIRODA LEPA! NEPREGLEDNA PROSTRANSTVA BOROVE I JELOVE ŠUME SU DIVNA
AKO SASKVAČ TU NEGDE IMA SVOJU PEĆINU, NIJE NIKAKVO ČUDO ŠTO GA DOSAD NISU PRONAŠLI!
ODAVDE ĆEMO NASTAVITI PEŠICE. HAJDEMO!
POĆI ĆEMO NA SEVER SLEDEĆI TOK OVOG POTOKA. SPREMITE SE NA DUGO PEŠAČENJE
NAPREDOVANJE KROZ NEPROHODNE ŠUME PLANINA KLAMAT NIJE BILO LAKO.

OSIM TOGA, NISU BILI SAMI, A OČI KOJE SU IH UHODILE NISU BILE OČI SASKVAČA.
PROŠLI SU OVUDA!
JA VIŠE NEMAM SNAGE... HOĆEMO LI JOŠ DUGO DA PEŠAČIMO?
NEĆEMO JOŠ MALO PA ĆEMO DA PREDAHNEMO.
ŠTA TI JE, MARTI? ZAMIŠLJEN SI. NEŠTO TE MUČI?
RAZMIŠLJAM O OLMENOVOJ PRIČI.
ONA JE SADRŽAVALA JEDAN POTPUNO NOVI ELEMENAT U ODNOSU NA SVE DOSAD POZNATE PRIČE O SUSRETU... NA JEDNOM MESTU JE GOVORIO O NEKOJ DRUGOJ VRSTI PRIMITIVNIH BIĆA.
I... ŠTA JE JOŠ REKAO U VEZI S TIM?
NA ŽALOST, NIŠTA... BAŠ U TOM TRENUTKU JE UBIJEN.
ZAISTA, SVI OSTALI SVEDOCI SU GOVORILI O JEDNOJ JEDINOJ RASI ČOVEKA-MAJMUNA, UVEK ISTOJ... OVA DRUGA RASA PREDSTAVLJA TAJNU KOJU MORAMO RASVETLITI!

KASNIJE...
NE SPAVATE, MIS SARO?
NIKAKO NE MOGU DA ZASPIM, PROFESORE.
SLUŠAJTE... KAD VAS ČUJEM KAKO ME OSLOVLJAVATE SA "PROFESORE", OSEĆAM SE STARIJI PEDESET GODINA! KAKO BI BILO... DA PREĐEMO NA MARTI I SARA?
ŠTO SE MENE TIČE, MOŽE, MARTI.
RECI MI, SARO, KADA ĆEŠ ORGANIZOVATI EKSPEDICIJU NA PAMIR?
ŠTA, U STVARI, MISLIŠ DA ĆEŠ TAMO NAĆI? SAMO TRAGOVE TVOGA OCA POSLE TOLIKIH GODINA... ILI NEŠTO VIŠE?
ŠTA ŽELIŠ DA KAŽEŠ?
IMAM SASVIM JASAN UTISAK... DA SE TI, U DUBINI DUŠE, NADAŠ DA ĆEŠ OCA PRONAĆI ŽIVOG.
DA, NE MOGU PORICATI DA SAM I NA TO POMIŠLJALA.

ZNAM, TAKO NEŠTO IZGLEDA POTPUNO BESMISLENO, ALI JA SE NIKADA NISAM POMIRILA S TIM DA JE UMRO.
PREMA MAJČINIM REČIMA, OTAC MI JE BIO IZUZETAN ČOVEK, SPREMAN NA NEZAMISLIVE PUSTOLOVINE. MOGAO JE DA SE SNAĐE U BILO KAKVOJ SITUACIJI.
JADNA DEVOJKA! JOŠ GAJI NADU DA ĆE NAĆI OCA, A PROŠLE SU GODINE OD NJEGOVOG NESTANKA.
ALI, MARTI MISTERIJA JE NASTOJAO DA PRIKRIJE SVOJU NEVERU.
NA OVOM SVETU SVE JE MOGUĆE, SARO... KO ZNA? POKUŠAJTE DA ZASPITE.
MALO KASNIJE U NOĆNOJ TAMI...
SVI SPAVAJU.

MARTI JE NEMIRNO SPAVAO.
MMM...
U VAZDUHU SE OSEĆA NEŠTO ČUDNO.
DIM!
JAVA! NETE! SARO!
ŠTA... ŠTA SE DEŠAVA?
ZAR NE VIDITE? POŽAR!
VAZDUH JE PUN DIMA. MODRO JUTARNJE NEBO BOJILO SE RUMENIM ODSJAJIMA PLAMENOVA.
VATRA BRZO NAPREDUJE... ŠTA DA RADIMO?

MORAMO POTRAŽITI NEKI VELIKI PROPLANAK, NEKU ČISTINU, JER ĆEMO SVI IZGORETI.
OVDE NEMA SLOBODNOG PROSTORA.
VATRA ZATVARA KRUG OKO NAS, A ŠUMA JE TAKO GUSTA DA...
POSTOJI SAMO JEDNA MOGUĆNOST DA SE SPASEMO, JAVA!
UZMI OVO PA POČNI DA OBARAŠ DRVEĆE... ŠTO BRŽE MOŽEŠ!
RRGGHHH!
HAJDE, NETE, NA POSAO!
NEANDERTALAC JE POMAMNO POČEO DA OBARA NAJBLIŽA STABLA.
RRGGRR!
TUMP
TUMP
TUMP

KRAŠ
AHH!
NE ODVAJAJ SE OD NAS, SARO!
KHH! KHH!
OVA JARA JE NEPODNOŠLJIVA... NEMA NAM SPASA...
JAVA NAM JE JEDINA NADA!
RGHRRR!
TUMP
TUM
ZAISTA, JAVA JE NEVEROVATNOM SNAGOM I BRZINOM OBARAO DŽINOVSKA STABLA.
KRAAAŠ!

RRGGGH!
TUMP TUMP TUMP
KRAAAK
BRŽE! BRŽE!
NEĆEMO USPETI... GOTOVI SMO!
TUMP TUMP
ZAHVALJUJUĆI ČUDESNOJ JAVINOJ SNAZI, USKORO SU STVORILI MALI PROSTOR KOJI IH JE ODVOJIO OD VATRE.
ALI VETAR JE DONOSIO PLAMENE JEZIKE!
ZASAD SMO SPASENI, MEĐUTIM VATRA JE ZAHVATILA CELU ŠUMU!
HEJ! JA ČUJEM NEKI ŠUM!
I JA... ČINI MI SE...
TOV TOV TOV TOV TOV

TOV TOV TOV TOV TOV TOV TOV TOV
HELIKOPTERI!
TO JE PROTIVPOŽARNA SLUŽBA ŠUMSKE STRAŽE.
SNAŽNI BACAČI PENE NAPADALI SU PLAMENOVE UZASTOPNIM NALETIMA.
SAT KASNIJE...
GOTOVO JE.
ŠTA JE, PRIJATELJU? DA NISTE VI ZAPALILI ŠUMU?
ŠTA VAM PADA NA PAMET, KOMANDANTE?!
JA SAM PROFESOR ŠAPIRO SA „KOLUMBIJA“ UNIVERZITETA... A OVO JE PROFESOR MARTI MISTERIJA.
AH, MISTERIJA! KO BI TO POMISLIO?

ZNATE LI KAKO JE DOŠLO DO OVOG POŽARA? POTREBAN MI JE IZVEŠTAJ.
MI POJMA NEMAMO, KOMANDANTE... MOŽDA JE TO JOŠ JEDAN SLUČAJ SAMOSAGOREVANJA.
MOŽETE LI MI REĆI ŠTA RADITE OVDE, PROFESORE MISTERIJA?
JA SAM ČLAN NAUČNE EKSPEDICIJE KOJA...
...DOZVOLITE DA POGODIM... KLADIO BIH SE DA STE KRENULI U LOV NA SASKVAČA.
NE ZNAM ŠTA BI NAS DRUGO MOGLO OVAMO PRIVUČI.
DOPUSTITE DA VAM NEŠTO KAŽEM: SAMO GUBITE VREME! NIKO JOŠ NIJE UHVATIO NIJEDNO OD TIH BIĆA. KO ZNA DA LI ONI UOPŠTE POSTOJE!
NEMOGUĆI PODUHVATI SU MOJA SPECIJALNOST... ZAR TO NISTE ZNALI?
AH! NARAVNO!.. MNOGO SREĆE! I PAZITE NA VARNICE!

TOV TOV TOV
ZAR TI, STVARNO, VERUJEŠ LI MOGUĆNOST DA SE ŠUMA ZAPALI SAMA OD SEBE, MARTI?
NE VERUJEM. TO SE JAKO RETKO DEŠAVA. SIGURNO JE POSREDI NEŠTO DRUGO.
NAROČITO JE ZNAČAJNO ŠTO SAM SIGURAN DA SE POŽAR ŠIRIO NA VIŠE TAČAKA ISTOVREMENO.
DAKLE, SIGURNO GA JE NEKO PODMETNUO.
DA... NEKO KOME NAŠA EKSPEDICIJA NE ODGOVARA.
DOBRO... NASTAVIMO NAPREDOVANJE PREMA SEVERU!
PROKLETSTVO! OVI KAO DA SU NEUNIŠTIVI! ALI, BIĆE I DRUGIH PRILIKA!

POSLE VEOMA DUGOG PEŠAČENJA...
GLEDAJ, MARTI... MOST!
PRETERUJEŠ... NAZIVAŠ MOSTOM ORONULI MOSTIĆ OD DASAKA I KANAPA! PRELAZ PREKO NJEGA JE JAKO OPASAN.
IPAK, MORAMO PREĆI NA SUPROTNU OBALU.
PA, NE OKLEVAJMO VIŠE. HAJDEMO.
BIĆE BOLJE DA TO IZVEDEMO JEDNO PO JEDNO AKO NE ŽELIMO DA ZAVRŠIMO U PONORU! JA ĆU PRVI!
JEDAN ZA DRUGIM, ČLANOVI EKSPEDICIJE KRENULI SU PREKO MOSTIĆA KOJI SE UGIBAO POD NJIHOVIM TERETOM.

SAD SI TI NA REDU, JAVA!
SAMO POLAKO... MOLIM TE, POLAKO!
ALI, ŠTA SAD?
PAZI!
KRHKI MOSTIĆ SE RASPAO...
UHVATI SE ZA UŽE, JAVA!

ZAHVALJUJUĆI IZUZETNOJ SPRETNOSTI JAVA JE USPEO...
RRGGHHH!
...DA SE UHVATI KAO AKROBATA.
OOOH!
SMIRI SE, SARO...VIDEO SAM GA JA DA SE SNALAZI I U GORIM SITUACIJAMA.
TUP
ODLIČNO! POKUŠAJ DA SE USPUŽEŠ.
MMGGRRR...
POMOZI MI, NETE! DRŽI KONOPAC!

ČESTITAM, PRIJATELJU! SILAN SI TI MOMAK!
MMGRR!
DOBRO...SAD JE JASNO DA ĆEMO PRI POVRATKU MORATI DA PREGAZIMO REKU... HEJ, ŠTA RADIŠ, MARTI?
HOĆU DA ZADOVOLJIM JEDNU SVOJU MALU RADOZNALOST.
OČIGLEDNO, MOST JE BIO U LOŠEM STANJU, PA GA JE JAVINA TEŽINA DOKRAJČILA!
MISLIM DA SE VARAŠ, NETE!
HEJ?
PREGLEDAO SAM OVAJ KONOPAC. PRONAŠAO SAM NEŠTO ZANIMLJIVO.
GLEDAJ? NIJE SE PREKINUO ZBOG ISTROŠENOSTI... JASNO JE DA JE PRESEČEN!

STVARNO... U PRAVU SI.
KONOPAC JE ZASEČEN NOŽEM TAKO DA SE PREKINE POD NAŠIM TERETOM.
SAMO, ONAJ KOJI JE OBAVIO TAJ „POSAO" POGREŠNO JE PRORAČUNAO... PA SU KONOPCI IZDRŽALI NAŠ PROLAZ...
SAMO NE I JAVU!
DA! I TO NAM JE DOKAZ DA NEKO POKUŠAVA DA NAS UBIJE!
PREMA TOME, I ONAJ POŽAR...
...NIJE BIO SLUČAJAN SAD JE TO JASNO! NEKO ŽELI DA NAM SMRSI KONCE.
IZGLEDA DA NAS PRATI JOŠ OD NJUJORKA. ON ĆE SE, RANIJE ILI KASNIJE, MORATI POJAVITI.
ZATO, DOBRO OTVORIMO OČI, I PAZIMO NA SVAKI SUMNJIVI POKRET.

PROKLETSTVO!
I OVOGA PUTA SU SE IZVUKLI!
AKO SE ŽIVI I ZDRAVI VRATE U VILOU KRIK, J.T. JE U STANJU ŽIVOG DA ME ODERE.
MOŽDA GREŠIM ŠTO IH NAPADAM INDIREKTNO.
SLEDEĆI PUT ĆU IM PRIĆI OTVORENO I NEĆE IMATI VREMENA DA REAGUJU.
MARTI! GLEDAJ!

HMM! TRAGOVI OGROMNIH STOPALA!
OČIGLEDNO, NA PRAVOM SMO PUTU!
OVO JE, ZAISTA, UZBUDLJIVO, ZAR NE, SARO?
VIDELA SAM IH BEZBROJ PUTA NA FOTOGRAFIJAMA I IZLIVENE U GIPSU... ALI OVAKO U STVARNOSTI DELUJU SASVIM DRUKČIJE!
JASNO, AKO SE POMISLI NA STVORENJE KOJE OSTAVLJA OVAKVE TRAGOVE!
POGLEDAJ DOBRO, MARTI! NE ČINI LI TI SE DA...
?
NARAVNO! TO NIJE SAMO JEDNA VRSTA TRAGOVA... PORED STOPA „NOGATOG" TU SU JOŠ I DRUGI TRAGOVI.
BOSE, MNOGO MANJE! TANJE NOGE... SLIČNIJE ČOVEKOVIM!

PITAM SE KAKVO BI TO STVORENJE MOGLO DA BUDE!
SIGURNO PRIPADNIK DRUGE RASE O KOJOJ JE OLMEN PRIČAO.
UBEĐEN SAM DA ĆEMO UBRZO DOBITI ODGOVOR NA TVOJE PITANJE, NETE!
GLEDAJ!
NEVEROVATNO!
U TAKO NEŠTO NIKAD NE BIH POVEROVAO. STVORENJE KOJE JE IZMEĐU MAJMUNA I PEĆINSKOG ČOVEKA.
DOLAZI OVAMO I IZGLEDA DA MU SE JAKO ŽURI.

NEKOLIKO TRENUTAKA KASNIJE TAJANSTVENO BIĆE POJAVILO SE NA PROPLANKU GDE SU SE NALAZILI ISTRA-ZIVAČI.
POGLEDAJ TAMO, MARTI!
STO MU GROMOVA!
NA PROPLANKU SU SE PO-JAVILA DVA OGROMNA STVO-RENJA.
ODUVEK SAM VEROVAO DA POSTOJE... ALI NAĆI SE TAKO PRED NJIMA...
TO JE KAO DA SI SREO NEKI ŽIVI MIT.

ONI, U STVARI, JURE TOG PRIMITIVNOG ČOVEKA.
VEROVATNO SE RADI O DVE RASE KOJE SU U SUKOBU!
I, PO SVEMU SUDEĆI, AKO UHVATE MALOG, NEMA MU SPASA!
GGRRRRRR!!
ZNAM DA SE TO NAS NE TIČE, JAVA... ALI NE MOGU DA SE POMIRIM S TIM DA GA RAS-KOMADAJU!
A NI TI, JE LI?
MMGGRRR!

NEANDERTALAC SE ISPREČIO ISPRED DVOJICE „NOGATIH."
GGRRR!
HMMGRRRR!
GLEDAJ! PRIMITIVNI ČOVEK JE NASTAVIO DA BEŽI.
ZA KOJI TREN NESTAĆE U ŠUMI!
ZAPOČELA JE ŽESTOKA BORBA DŽINOVA.
MMMGGRRR!
AAGHRR!

HMGRRR!
GRRRR!
KAKAV NEVEROVATAN PRIZOR... NEANDERTALAC U BORBI SA VEROVATNIM POTOMKOM GIGANTOPITEKUSA!
TUP!
UGH!
GRRRR!
OH... OVO JE STRAŠNO!
A NEMOĆNI SMO DA MU POMOGNEMO.
NEŠTO BI, IPAK, TREBALO UČINITI!

AAAHGRRRR!!
MMGRR...
TUUMP
JAVA JE LEŽAO ONESVEŠĆEN.
DŽINOVSKI ČOVEK-MAJMUN OKRENUO SE PREMA TROJE LJUDI.
NEMOJ PUCATI, MARTI... NE SMEMO GA UBITI NI ZA ŠTA NA SVETU.
NE BRINI... OVO ORUŽJE NE UBIJA! ONO SAMO PARALIŠE.

GGRRRRR
NEOČEKIVANOM BRZINOM, NEOBIČNOM ZA TO TELO, BIĆE JE REAGOVALO...
AH!
TUP
...ZATIM SE OKRENULO PREMA SARI KOJA GA JE, IZGLEDA, INTERESOVALA...
NE! NE! NAZAD!
NE PRILAZI JOJ!
TRES!
AAH!
UPOMOĆ! UPOMOĆ! PUSTI ME!

JAVA JE POLAKO DOLAZIO K SEBI.
MMGRRR...
KAKO SI, MARTI?
MISLIM DA SAM DOBRO.
ONO...ONO BIĆE JE ODVELO SARU.
MORAMO JE VRATITI PO SVAKU CENU.
NE SMEM NI DA POMISLIM ŠTA BI JEDNO TAKVO DIVLJE STVORENJE, OGROMNE SNAGE, MOGLO DA URADI SA MLADOM I LEPOM DEVOJKOM.
AH! A JA SAM JOŠ PRE NEKOLIKO DANA IRONIČNO PREPRIČAVAO TVRDNJU NEKE DEVOJKE KOJA SE ŽALILA DA JU JE NAPAO SASKVAČ.
OTIŠLI SU OVUDA!
IDEMO ZA NJIMA...SARIN ŽIVOT JE U OPASNOSTI!

U MEĐUVREMENU NEKOLIKO STOTINA METARA IZA NJIH...
ČUJEM NEOBIČNE ŠUMOVE.
ČINI MI SE DA NEKO TRČI U OVOM PRAVCU!
UGLEDAVŠI NEOČEKIVANI PRIZOR, GRAUBMAN JE ZASTAO.
AAAGGH!
ODJEDNOM GA JE OBUZELA PANIKA.
NE! NE! NAZAD!

POGOĐENO U GRUDI, STVORENJE SE ZATETURALO JAUČUĆI.
AAAAAGH...
JESI LI ČUO PUCNJE, MARTI?
DOPRLI SU ODANDE.
ALI, SASKVAČ KOJI JE OTEO SARU ODJURIO JE U SUPROTNOM PRAVCU!
MORAMO BRZO ODLUČITI.
NETE... TI I JAVA ĆETE POĆI TAMO DA VIDITE O ČEMU SE RADI! JA ĆU DA NASTAVIM GONJENJE.
S MOJIM ORUŽJEM SA ZRACIMA IMAM VIŠE IZGLEDA DA ZAUSTAVIM ONA BIĆA NEGO ŠTO TO IMA JAVA!

TI DŽINOVI SE KREĆU ZAPANJUJUĆOM BRZINOM.
SREĆOM, OSTAVILI SU VIDLJIVE TRAGOVE.
I POSLE NEKOLIKO MINUTA...
EVO IH!
JOŠ SU SUVIŠE DALEKO DA BIH MOGAO UPOTREBITI ORUŽJE... MORAM IM SE PRIBLIŽITI.
KUDA ME TO NOSE?

PUSTI ME! PUSTI ME!
ALI, GVOZDENI STISAK NIJE POPUŠTAO.
NE VREDI... UOPŠTE ME NE SLUŠA!
OOOH! ZAŠTO IDE PREMA OVOM VODOPADU?
ODAVDE BIH MOGAO DA GA POGODIM, ALI UGROZIO BIH SARU. MOGLA BI DA ODLETI U PROVALIJU! BOLJE DA SAČEKAM.
ALI... ŠTA RADIŠ?

MLAZ VODE, SNAŽAN I LEDEN...
...ZATIM JEDNO MESTO, MRAČNO I NEPRIJATNO.
ŠTA... ŠTA SE NALAZI IZA OVOGA?
OOOH!
INSTINKTIVNO, SARA JE SHVATILA DA JE TO DOM ČOVEKA-MAJMUNA, NJEGOVO SKLONIŠTE I NJEGOVA TVRĐAVA.
ŠTA... ŠTA JE TAMO?
MAJKO MILA!

DEVOJKA SE UKOČILA OD STRAŠNOG PRIZORA. S JEDNE STRANE STRAHOM SU JE ISPUNJAVALE ČUDNE PRILIKE OKO NJE, S DRUGE OSTACI LJUDSKIH KOSTURA KOJE JE UGLEDALA NA ZEMLJI.
NE! ŠTA HOĆETE OD MENE?
NAZAD! NE PRILAZI!
DEVOJKA SE POVUKLA U DNO PEĆINE, A POGLED JOJ JE BIO PRIKOVAN ZA LJUDSKE KOSTI.
OH... ALI... ALI... OVA LOBANJA...
NE! NE! AAAAH!

U MEĐUVREMENU, GRAUBMAN JE POSMATRAO SVOJU ŽRTVU.
GOTOV JE... ALI U PITANJU JE BILO ON ILI JA!
OOOH...
GLEDAJ, JAVA!
TO MORA DA JE ONAJ ŠTO JE NA SVE MOGUĆE NAČINE POKUŠAVAO DA NAS ZAUSTAVI... PUCAO JE U TO JADNO STVORENJE.
NET JE OSETIO KAKO U NJEMU RASTE BES PROTIV SUROVOG UBICE TOG NEDUŽNOG BIĆA.
JESI LI SPREMAN, JAVA?
MMGRRR!
DO ĐAVOLA!
STANI!
NE PRILAZI!
MMGGRR!

AAAGH!
OVAKO JE BOLJE! SAD ĆEŠ NAM POTANKO SVE ISPRIČATI.
ALI, PRETHODNO HOĆU DA POGLEDAM OVOG JADNIKA.
HM...IZGLEDA DA UMIRE...KAKAV GUBITAK ZA NAUKU.
U ISTOM TRENUTKU PRED PEĆINOM...
AAAAAAH!
SARIN KRIK!

MARTI MISTERIJA JE POTRČAO.
NE MOGU VIŠE DA ČEKAM NI TRENUTKA.
USKORO SU MU SE OČI PRIVIKLE NA POLUTAMU.
TO SAM MOGAO I DA PRETPOSTAVIM...PEĆINA!
ZATIM JE UGLEDAO NEVEROVATAN PRIZOR!
SARA! ZA IME SVETA!
NEPRIJATELJSKI RASPOLOŽENI, SASKVAČI SU SE OKRENULI PREMA PRIDOŠLICI.
ZZAP!
ZZAP!

MEĐUTIM, ZRACI SU UKOČILI DŽINOVE U NAJNEOBIČNIJIM POZAMA...
ZZAP!
ZAP!
SARA! JESI LI DOBRO? MORAMO SMESTA ODAVDE!
JA... JA... MARTI...
ALI, ŠTA TI JE? IZGLEDAŠ SVA SMETENA!
TAMO... TAMO...
ŠTA? VIDIM SAMO JEDNU STARU LUBANJU SA NEOBIČNIM IZRASTAJEM NA ČELU.
TO JE BIO MOJ OTAC, MARTI... MOJ OTAC!
ŠTA?

SAD NEMAMO VREMENA O TOME DA RAZGOVARAMO, SARO. NE ZNAM KOLIKO ĆE DA POTRAJE DEJSTVO MOG ORUŽJA NA OVA STVORENJA.
DA... DA...
DEVOJKA JE IZGLEDALA POTPUNO BEZVOLJNA I MARTI JE MORAO SILOM DA JE POVUČE SA TOG SUMORNOG MESTA.
NEMOJ TAKO DA ME GLEDAŠ, MARTI. NISAM POLUDELA! ZNAM ŠTA GOVORIM.
VRLO DOBRO SE SEĆAM DA MI JE MAJKA GOVORILA KAKO JE OTAC, PRILIKOM JEDNOG PUTOVANJA U NEKU DIVLJU OBLAST AMAZONIJE...
"...BIO RANJEN U ČELO OTROVNOM STRELOM."

„NEKOLIKO DANA LEŽAO JE U KOMI ALI, PRAVIM ČUDOM, NJEGOVA IZUZETNA TELESNA GRAĐA USPELA JE DA POBEDI OTROV."
VRH STRELE OSTAO JE ČVRSTO ZABOĐEN U ČEONU KOST. OTAC JE ODBIO DA MU JE IZVADE I NASTAVIO JE DA JE NOSI KAO USPOMENU NA TAJ DOŽIVLJAJ.
NEVEROVATNO! UPRAVO KAO NIK VILSON, ČUVENI POŠTAR „PONI EKSPRESA".
DODUŠE, TO BI BILA NEVEROVATNA PODUDARNOST, SKORO NEMOGUĆA... MEĐUTIM, TO NAM, IPAK, NE DOKAZUJE DA SU ONO OSTACI TVOGA OCA!
NIJE ISKLJUČENO DA NA SVETU POSTOJI JOŠ JEDNA LOBANJA SA VRHOM STRELE ZABODENIM U ČELO!
TO JE ON, MARTI... OSEĆAM TO! IAKO JE MOJ OTAC NESTAO U PAMIRU, PETNAEST HILJADA MILJA ODAVDE!
O TOME ĆEMO JOŠ RAZGOVARATI... SAD SE MORAMO POSTARATI DA ODEMO ŠTO DALJE OD OVIH STVORENJA.

MALO KASNIJE...
ŠTA JE, JAVA?
MMGRR!
ČUO SI NEKOGA... ALI NE IZGLEDAŠ ZABRINUT. DA NIJE MARTI?
HMHHH!
NETE!
MARTI! SARA! SPASAO SI JE!
OH, PROFESORE... ONA BIĆA SU ME ODVELA U NJIHOVO SKLONIŠTE... A MARTI ME JE SPASAO...
SMIRI SE, DRAGA. TO JE SAD VEĆ PROŠLOST.
ZAHVALJUJUĆI JAVI, UHVATIO SAM OVOG PROKLETNIKA... ON JE NA SVE MOGUĆE NAČINE POKUŠAVAO DA ONEMOGUĆI NAŠU EKSPEDICIJU!

NA ŽALOST, PRE NEGO ŠTO JE BIO UHVAĆEN, IMAO JE VREMENA DA UNIŠTI **OVAJ REDAK PRIMERAK!**
SAD ĆEŠ DA PROGOVORIŠ... REĆI ĆEŠ NAM ZAŠTO SI HTEO NAŠU SMRT... I KO TI JE NAREDIO DA NAS UKLONIŠ.
HEJ, POLAKO... GOVORIĆU SAMO U PRISUSTVU SVOG ADVOKATA.
ADVOKATA?! OVDE SMO USRED ŠUME, HILJADU MILJA UDALJENI OD NAJBLIŽEG GRADA... MEĐU DIVLJIM STVORENJIMA.
NE NAMERAVAM DA BUDEM OBZIRAN! AKO NE BUDEŠ HTEO DA GOVORIŠ, MOJ JAVA ĆE TE „UBEDITI" DA PROGOVORIŠ!
?!
HAJDE, JAVA!
MMGGRRR!
NE... STANI! SVE ĆU VAM REĆI!
IME MI JE GRAUBMAN... NEMAM NIŠTA PROTIV VAS... SAMO SAM IZVRŠAVAO NAREĐENJA!
NAREĐENJA? A ČIJA?

NAREĐENJA J.T. VALASA, PREDSTAVNIKA TRGOVACA U VILOU-KRIKU!
VALAS?
A KAKVOG BI RAZLOGA MOGAO IMATI VALAS DA NAS LIKVIDIRA?
ZAR NE MOŽETE DA PRETPOSTAVITE? ZNA KOLIKO STE POZNATI, PROFESORE MISTERIJA...
PLAŠI DA ĆETE, NA OSNO-
NOGA ŠTO VAM JE OLMEN
PRONAĆI SASKVAČE I KO-
NO RAZREŠITI NJIHOVU
TAJNU!
MISLIM DA SHVATAM.
SVE DOK SASKVAČI BUDU OBAVIJENI VELOM TAJNE, PRIVLAČIĆE TURISTE I RADOZNALCE... ALI KAD SE JEDNOM O NJIMA BUDE SVE ZNALO...
...PRESTAĆE I TURISTIČKI „BUM", A TADA, ZBOGOM AUTOBUSI PUNI POSETILACA!
HOĆEŠ DA KAŽEŠ DA JE SVE TO UČINJENO SAMO ZBOG NOVCA?! PROKLETI BILI...
NE UZBUĐUJ SE, NETE! TAKVE STVARI SE ČESTO DOGAĐAJU.
MARTI!
UPO...

SLUŠAJ! KAO DA ŽELI NEŠTO DA KAŽE!
JADNIK, U AGONIJI JE.
U...UPO-MOĆ...
TEŠKOM MUKOM, KAO DA KORISTI JEDAN SVOJ DAR KOJI DUGO NIJE UPOTREBLJAVAO, UMIRUĆI JE IZGOVORIO NEKOLIKO SLOGOVA, PRVO NERAZGOVETNIH, ZATIM SVE JASNIJIH...
PO...MO...ZI... TE...MI...
NEVEROVATNO... ON GOVORI!
MOGUĆE... MOGUĆE JE DA...
PRIJATELJU...
ISPREKIDANE REČI TEŠKO SU SE ODVAJALE OD USANA...
JA SAM...ČOVEK...ČOVEK KAO...VI...

NEŠTO SLIČNO JOŠ NISAM VIDEO! PA, KAKO JE TO MOGUĆE?
PSST! SASLUŠAJMO GA!
ČUDNI ČOVEK JE, ODJEDNOM, DAO ODUŠKA ONOME ŠTO JE DUGO NOSIO U SEBI.
IME MI JE... PITER ŠANON... JA SAM...BIO SAM CIVILNI PILOT...
JA...PILOTIRAO SAM AVIONOM H.H. HANTA...PRILIKOM EKSPEDICIJE NA HIMALAJE...
ŠTAA?!?
NA PLANINI...PAMIR...UHVATILI SMO JEDNU GRUPU JETIJA...MUŠKARACA I ŽENA...
„HANT JE BLISTAO OD SREĆE. VIDEO JE OSTVARENJE SVOG SNA..."
DIVNO! FANTASTIČNO! SAD ĆEMO IH POVESTI KUĆI!

ZAR NEĆEMO DATI IZJAVU ZA ŠTAMPU, MISTER HANTE ?
TO MI NI NA PAMET NE PADA, SANONE.
A JOŠ MANJE ŽELIM DA OBAVESTIM OVDAŠNJE VLASTI KOJE BI SIGURNO UHAPSILE SASKVAČE. PROGOVORIĆEMO TEK KAD BUDEMO BEZBEDNI.
TADA ĆE MOJE OTKRIĆE DA POTRESE SVET! BIĆE TO NAJVEĆE NAUČNO OTKRIĆE OVOGA VEKA!
DOBRO... AKO HOĆETE DA SE UKRCATE U AVION, MI SMO SPREMNI!
„TEŠKOM MUKOM SMO UKRCALI TA NEOBIČNA BIĆA U NAŠ DC-3."
„UZLETELI SMO SA TRAVNATE PISTE NA KOJU SMO SE SPUSTILI PRE DVE NEDELJE UZ SAMU IVICU SNEGOVA."

„LET NAD PACIFIKOM PROTEKAO JE BEZ PROBLEMA. SLETALI SMO VIŠE PUTA RADI SNABDEVANJA I NA KRAJU NAM JE OSTALA JOŠ POSLEDNJA DEONICA PUTA."
„NEVOLJE SU POČELE NAD STENOVITIM PLANINAMA. NAIŠLI SMO NA ZONU VAZDUŠNIH VRTLOGA."
„BILA JE NOĆ. VISINOMETAR NAM SE POKVARIO PA SMO SE NAŠLI NA MALOJ VISINI MEĐU BRDIMA."
PODIGNI GA! SANONE! PODIGNI GA!
„JEDNIM KRILOM SMO PODIRNULI STENU I SRUŠILI SMO SE U ŠUMU."
KRAAŠŠŠŠ!

„DOGODILA SE STRAŠNA TRAGEDIJA. HANT I NJEGOVI LJUDI IZGINULI SU PRI UDARU O ZEMLJU, A JA SAM SE PRAVIM ČUDOM SPASAO, IZBAČEN IZ KABINE."
ZNAČI, TO JE STVARNO BIO MOJ OTAC, MARTI. ONO JE NJEGOVO TELO U PEĆINI.
BILA SI U PRAVU, SARO...
„ONI SU SE SPASLI. VIDEO SAM KAKO, JEDAN ZA DRUGIM, IZLAZE IZ TRUPA AVIONA, NEPOVREĐENI, ALI PREPLAŠENI."
„TA STRAŠNA PUSTOLOVINA POTPUNO IH JE ZBUNILA. POŠTO SU ME ZAROBILI, SAKRILI SU SE DUBOKO U ŠUMI."
„OTADA SAM ŽIVEO ZAVISEĆI OD NJIHOVE VOLJE, U PEĆINAMA, PORED REKE. BOJALI SU SE DA ME PUSTE STRAHUJUĆI DA BIH POZVAO LJUDE SLIČNE SEBI.

„SVE DOK JUČE NISAM USPEO DA IM POBEGNEM... OSTALO ZNATE..."
PILOTOV GLAS SE UGASIO U ŠAPATU.
UMORAN SAM... TAKO UMORAN... I TO BAŠ SAD KAD SAM PONOVO SLOBODAN.
NEVEROVATNO, ZAR NE, MARTI? NORMALAN ČOVEK KOJI JE DECENIJAMA ŽIVEO KAO ZATOČENIK ČUDNIH BIĆA.
DA. ZAISTA NEOBIČNO!
MORAMO POKUŠATI DA GA SPASEMO, MARTI! PRENESIMO GA U NEKU BOLNICU.
POŽURIMO DA GA ODNESEMO.
HRABRO! ŠANONE... HEJ!
NETE... ON JE MRTAV!
JADNIK!

ZA NJEGA NIŠTA VIŠE NE MOŽEMO UČINITI.
NJEGOV ŽIVOT ZAISTA LIČI NA BAJKU.
ŠARO... ISPLAČI SE SAMO: DOBRO ĆE TI ČINITI, DRAGA.
A SAD MORAMO DA KRENEMO... ONA BIĆA BI SE SVAKOG TRENUTKA MOGLA VRATITI.
DA... DA...
DOBRO, NETE. SPREMIMO SE DA SE SPUSTIMO U VILOU-KRIK GDE ĆEMO NAŠEG PRIJATELJA GRAUBMANA PREDATI VLASTIMA.
ALI... GDE JE ON?
ŠTO MU GROMOVA!
MGGRRR!

POBEGAO JE ISKORISTIVŠI NAŠU NEPAŽNJU.
UHVATIĆEMO GA! TAJ PROBISVET SE NE SME IZVUĆI!
MORA DA JE OVUDA PROŠAO!
USLEDILA JE NAPORNA JURNJAVA KROZ ŠUMU PUNU PREPREKA...
SVE DOK...
STANITE! ZAR NE ČUJETE?
AAAAAHH..
GRAUBMANOV GLAS!

UPOMOĆ! PUSTITE ME!
GLEDAJTE! JETIJI SU SE PROBUDILI!
A GRAUBMAN JE NABASAO BAŠ NA NJIH.
NE! NE! UPOMOĆ!
NEEE!
AAAAAAH!

KAKAV STRAŠAN KRAJ!
SAM JE TO TRAŽIO, SARO!
SAD ĆE BOLJE BITI DA MISLIMO O NAMA.
OVI DŽINOVI SU NAS PRIMETILI!
GRRRR!
GRRRR!
ALI! KOLIKO IH JE SAMO! HANT JE ZAROBIO SAMO JEDNU MALU GRUPU?!
DA... MUŽJAKA I ŽENKI... I OTA-DA JE PROŠLO NEKOLIKO DECENIJA!
HOĆEŠ... HOĆEŠ REĆI DA...

BAŠ TAKO, NATE... U OVIM ŠUMAMA RASTE NOVA GENERACIJA JETIJA, DALEKO OD PLANINA CENTRALNE AZIJE!
OPKOLILI SU NAS, MARTI.
SUVIŠE IH JE ČAK I ZA MOJE ORUŽJE... NEĆU STIĆI DA IH SVE ZADRŽIM!
HMGRRR
GRRRRR!
AARGH!
U REDU, PRIJATELJI... SPREMIMO SE DA SKUPO PRODAMO SVOJU KOŽU.
GGRRRRRR!!

U TOM TRENUTKU VISOKO U VAZDUHU.
HEJ, MIS, ŠTA VI TO RADITE?
ALI... REKLI STE MI DA SE NAGNEM NA KRILO?
IDITE BESTRAGA! ZAR NE VIDITE DA ULAZIMO U KOVITLAC? BRZO, VRATITE AVION U VODORAVAN POLOŽAJ!
NE MOGU...
DOBRO! ONDA PREPUSTITE KOMANDE MENI!
MALI ŠKOLSKI DVOMOTORAC NASTAVIO JE DA SE SPUŠTA PREMA ŠUMI.
AAAGH!
?
GGRRR! AARGH!

AVION... IMAJU PROBLEMA!
GLEDAJ JETIJE, MARTI! IZGLEDAJU PRESTRAVLJENI!
NARAVNO... SILUETA TOG AVIONA BUDI U NJIMA STRAH.
PODSEĆA IH NA VREME KAD SU ONI, ILI NJIHOVI RODITELJI, PALI SA AVIONOM TVOGA OCA.
LJUDI-MAJMUNI SU SE RASTRKALI PREPLAŠENI...
AAARGH!
HOĆETE LI USPETI?
NADAM SE DA HOĆU!

U POSLEDNJEM TRENUTKU DVOMOTORAC JE POVEĆAO VISINU.
VRRROOOAMMM
OVOGA PUTA SMO DOBRO PROŠLI, MIS... ALI MORAĆETE SE JOŠ DOSTA NAMUČITI DOK NE DOBIJETE PILOTSKU DOZVOLU!
MA KAKAV PROBLEM DA JE IMAO, IZGLEDA DA GA JE REŠIO.
IPAK, OVA NJEGOVA POJAVA FANTASTIČNO NAM JE POMOGLA.
TAČNO... NE USUĐUJEM SE NI DA POMISLIM KAKO BI SE SVE ZAVRŠILO!
JETI SU SE POVUKLI DUBOKO U ŠUMU I NE VERUJEM DA ĆE SE USKORO VRATITI.

TO BISMO MOGLI ISKORISTITI DA ODEMO ODAVDE!
JADNI ŠANON. ...OSTAVILI SMO MU TELO USRED ŠUME.
ZNAM, SARO... ALI DRUGAČIJE NISMO MOGLI DA POSTUPIMO.
...KAO ŠTO NE MOŽEMO NIŠTA DA UČINIMO ZA POSMRTNE OSTATKE TVOGA OCA I OSTALIH...
JEDINI NAČIN DA DOĐEMO DO NJIH BIO BI DA SE U VEĆEM BROJU VRATIMO U ONU PEĆINU... ALI TO BI ZNAČILO UNIŠTITI SVE JETIJE.
MEĐUTIM, JA MISLIM DA BI NAJBOLJE BILO DA IH OSTAVIMO DA MIRNO ŽIVE U ŠUMI.
SLAŽEM SE S TOBOM.

U SVAKOM SLUČAJU, ZAVRŠETAK NAŠE EKSPEDICIJE POMALO JE GROTESKAN.
DA... NASTOJALI SMO DA DOKAŽEMO DA POSTOJI AMERIČKI JETI, A UMESTO TOGA OTKRILI SMO DA NAS „NOGATI" UOPŠTE NIJE STAROSEDELAC...
...VEĆ POTOMAK TIBETANSKIH JETIJA KOJI SU PALI NA OVU TERITORIJU.
MOJE MIŠLJENJE JE, NETE, DA JE BAR ZASAD DOBRO DA TAJNA O TIM STVORENJIMA I DALJE OSTANE TAJNA.
UPRKOS TOME ŠTO ĆE TO ZNAČITI MOGUĆNOST DA VALAS I ONI SLIČNI NJEMU NASTAVE SVOJE NEPOŠTENE POSLOVE!
MISLIO SAM DA GA STRPAM U ZATVOR... SLUŽEĆI SE GRAUBMANOVIM PRIZNANJEM! ALI SAD VIŠE NE RASPOLAŽEMO NIKAKVIM DOKAZOM.

VILOU KRIK...
BANK
BIG FOOT
PROKLETSTVO!
ŽIVI SU I ZDRAVI. ONAJ NESPOSOBNJAKOVIĆ GRAUBMAN JE JOŠ JEDNOM OMANUO.
SREĆAN POVRATAK, PROFESORE MISTERIJA.
MORAM S VAMA DA RAZGOVARAM, VALASE.

NO... KAKO JE USPELA VAŠA EKSPEDICIJA?
OH, VRLO JE PLODNA SA NAUČNE TAČKE GLEDIŠTA.
IMALI SMO PRILIKE DA SASKVAČE POSMATRAMO IZ NEPOSREDNE BLIZINE.
ZAISTA?
ALI, I JOŠ JEDNU VRSTU „ZVERI“!
KOJU?
NAJOPASNIJU... ŽIVOTINJU KOJA NE UBIJA ZATO ŠTO JE GLADNA ILI U SAMOODBRANI...
...VEĆ SAMO I JEDINO ZBOG NOVCA, VALASE.
ŠTA STE TIME HTELI REĆI? NE RAZUMEM...

JA, MEĐUTIM, MISLIM DA STE ME VRLO DOBRO RAZUMELI, VALASE... VAŠ ČOVEK JE NA SVE MOGUĆE NAČINE POKUŠAO DA ONEMOGUĆI NAŠU EKSPEDICIJU.
ALI, NA KRAJU SU SASKVAČI NJEMU DOŠLI GLAVE! SAD VAŠ GRAUBMAN LEŽI NA DNU PROVALIJE!
GRAUBMAN? JA POJMA NEMAM KO JE TO!
NE VREDI VAM DA IZIGRAVATE NEVINAŠCE... PRE NEGO ŠTO JE UMRO, GRAUBMAN JE SVE PRIZNAO.
VRLO DOBRO ZNAMO DA STE SVE VI ORGANIZOVALI.
NIJE ISTINA! TO JE ODVRATNA LAŽ!
NARAVNO, TO ĆETE TVRDITI I NA SUDU... A, NA NESREĆU, MI NEMAMO NIKAKVE DOKAZE DA BISMO VAS MOGLI STRPATI U ZATVOR.

SLUŠAJTE, DOSTA MI JE VAŠIH UVREDA! GUBITE SE NAPOLJE PRE NEGO ŠTO POZOVEM POLICIJU!
IDEMO, VALASE, NE BRINITE...
...ALI PRE TOGA HOĆU DA ZNATE KAKVA OSEĆANJA IZAZIVATE KOD MENE...
...VI I SVI BESKRUPULOZNI TRGOVCI VAŠEG KOVA...
TRAS!
...IDITE BESTRAGA!
UH!

UPOMOĆ! POMOZITE MI!
TUKU VALASA!
PROKLETI STRANCI! OVOGA PUTA DOBIĆETE LEKCIJU KOJU STE ZASLUŽILI!
TRAS!
SAMO IZVOLITE, SVI ĆETE BITI USLUŽENI!
PUFF!
USLEDILA JE ŽESTOKA TUČNJAVA.
RRGGHH!

JAVA JE, KONAČNO, MOGAO DA DA ODUŠKA SVOM RASPOLOŽENJU!
WAMMMM
AAAH!
KRAŠŠ!
BEŽIMO! BEŽIMO ODAVDE!
OVAJ GRMALJ JE SUVIŠE JAK ZA NAS!
HMMGRRR!

IZAŠAVŠI NA TRG, NEANDERTALAC U PRVI MAH NIJE UMEO DA SE SNAĐE...
...ZATIM JE PRONAŠAO CILJ.
MMGRRR!
SKRRR
NE... NEVEROVATNO!
DA OVO NISAM VIDEO ROĐENIM OČIMA...

BEŽIMO! BEŽIMO!
WALLACE SOUVEN
U POMOĆ!
KRAAAŠ
POSLE LOMLJAVE STAKLA USLEDILA JE OLOVNA TIŠINA...
WALLACE SOUV
OOH...
SVE JE OVO VAŠE DELO!

JA...JA ĆU VAS PRIJAVITI SAVEZNOJ POLICIJI...
POLAKO, NEMOJTE ŽURITI DA NAS PRIJAVITE, LIBICO!
VRLO DOBRO ZNATE DA NA SAVESTI IMATE ŽIVOTE NAJMANJE TROJICE LJUDI...IAKO TO NE MOŽEMO DA DOKAŽEMO...
...A KAKO VAM JE **NOVČANIK** ONO DO ČEGA VAM JE NAJVIŠE STALO...OVO VAM JE KAZNA! KAO ŠTO VIDITE, JEFTINO STE PROŠLI.
STANOVNICI VILOU-KRIKA STAJALI SU POSMATRAJUĆI NEMO PRIZOR. NIKO SE NIJE USUDIO PRSTOM DA MRDNE DA ZAUSTAVI ČETVORO STRANACA.
HAJDEMO, PRIJATELJI!
SOUVENI
BIG FOO

NA POVRATKU PREMA „EUREKI“.
ŠTA KAŽEŠ, MARTI, HOĆE LI NAS PRIJAVITI?
MISLIM DA NEĆE! SUSRET SA NAMA, PRED SUDOM, MOGAO BI GA SKUPO STATI.
NEŠTO SE, IPAK, PITAM, NETE.
HM... PRETPOSTAVLJAM DA ZNAM O ČEMU SE RADI.
TAČNO JE DA JE NAJVEĆI BROJ SUSRETA SA SASKVAČIMA ZABELEŽEN TOKOM POSLEDNJIH GODINA...
...ALI MNOGA SVEDOČENJA POTIČU IZ PERIODA PRE PADA ONOG AVIONA.
TAKO JE. MNOGA PLEMENA CRVENOKOŽACA UBACILA SU U SVOJ TOTEM FIGURU JEDNOG MALJAVOG STVORENJA, A „SASKVAČ“ NA DREVNOM JEZIKU **KEALIS** UPRAVO ZNAČI „MALJAV ČOVEK“.

PITAM SE DA LI TI PRVI LJUDI KOJI SU „PRIMETILI" SASKVAČE NISU OD OBIČNIH MEDVEDA MISLILI DA SU HUMANOIDI.
INDIJANSKA LEGENDA O SASKVAČIMA MOGLA BI BITI POTPUNO NEOSNOVANA, A ISTOVREMENO MOGLA JE DOPRINETI STVARANJU IZVESNE PSIHOZE.
HMM...
ČUDIO SAM SE KAKO SU JETI MOGLI DA SE PRILAGODE SREDINI DRUKČIJOJ OD NJIHOVE.
U TOM SLUČAJU, TO BI MOGLO DA ZNAČI DA SE U OVOM KRAJU NALAZI NEŠTO ŠTO PODSTIČE RAZVOJ IZVESNIH HUMANOIDNIH VRSTA... I ONDA, MOŽDA...
ALI NE, NEMOJMO VIŠE O TOME.
DVA OKA SU RADOZNALO POSMATRALA AUTOMOBIL KOJI JE PROLAZIO UZANIM PUTEM IZMEĐU ČETINARA.
BIO JE TO JEDAN SKITNICA, JEDAN OD ONIH AZIJSKIH JETIJA KOJI SE SPUSTIO U DOLINU...
...ILI MOŽDA TU IMA JOŠ NEKOG?
...MOŽDA LEGENDA KEALISA U SEBI KRIJE I NEŠTO ISTINE?
128

AERODROM „EUREKA"
DA, MARTI! SAD SAMO ŽELIM DA ZAVRŠIM POSAO KOJI JE MOJ OTAC ZAPOČEO...
KAKO BIH MOGLA DA IZREKNEM KONAČAN SUD O TAJNI JETIJA!
MOGU TI REĆI DA SAM SAD JAKO ZAINTERESOVAN POŠTO SAM VIDEO DA ONA STVORENJA POSTOJE.
ŠTA KAŽEŠ, NETE? MOŽE LI SE TO IZVESTI?
MISLIM DA MOŽE, MARTI! MOJ UNIVERZITET BI MOGAO DA OBEZBEDI NEOPHODNA SREDSTVA.
129

VAŠINGTON NJUS...
„ZASAD SAMO NAS ČETVORO ZNAMO DA IMA JETIJA... SVE DOK NE BUDEMO RASPOLAGALI DOKAZIMA, NE BI IMALO SMISLA TO OBJAVLJIVATI."
RANIJE ILI KASNIJE, ŠAPIRO I JA ĆEMO ORGANIZOVATI EKSPEDICIJU NA HIMALAJE
PRETPOSTAVLJAM ZAJEDNO SA SAROM HANT!
NARAVNO... NJU TO INTERESUJE KOLIKO I NAS!
DIJANA! NISAM TE ČUO KAD SI DOŠLA!
DA! BIO SI SAV ZADUBLJEN U SVOJA OSEĆANJA.

DAKLE, NE SAMO DA SI NEDELJU DANA PROVEO U ŠUMI U DRUŠTVU „SIROČETA"...
HMM...
...VEĆ SAD PLANIRAŠ DA SVOJE POZNANSTVO PROŠIRIŠ NA KROVU SVETA!
ALI, DIJANA, POKUŠAJ DA SHVATIŠ...
BIĆE TO NAUČNO OTKRIĆE OD OGROMNOG ZNAČAJA!
NARAVNO... TAJ REFREN SAM VEĆ ČULA TRI ILI ČETIRI STOTINE PUTA.
ZNAŠ ŠTA ĆU TI REĆI? DOŠLA SAM OVAMO DA PROSLAVIMO TVOJ POVRATAK...
...ALI MISLIM DA BI GA TI RADIJE PROSLAVIO S NEKIM DRUGIM, MOŽDA I NEKOM „SIROTICOM"!
DIJANA, ČEKAJ...
TRES!
MEMO: OBAVESTI SE DA LI POSTOJE PROGRAMI ZA KOMPJUTERE KOJI POMAŽU DA SE SHVATE ŽENE...
KRAJ

MARTI MISTERIJA
ZATOČENIK TAME
TEKST: A. CASTELLI
CRTEŽ: A.M. RICCI
NIKO, PA NI ONI SAMI, NE ZNAJU ODAKLE POTIČU... TOČKOVI NJIHOVIH KOLA VEKOVIMA TANDRČU DRUMOVIMA STAROG I NOVOG KONTINENTA.
OBIČNO IH NAZIVAJU „ROMI". „NORMALNI" LJUDI, „GAĐO", KAKO ONI NAZIVAJU DRUGE, NE SHVATAJU IH UVEK. MOŽDA JE TO ZATO ŠTO ONI NISU U STANJU ILI NE ŽELE DA SE UKLJUČE U DRUŠTVA KOJA IM PRUŽAJU GOSTOPRIMSTVO.
MEĐUTIM, NJIHOVA ISTORIJA I NJIHOVE TRADICIJE VEOMA SU STARI. PRVI PUT SU SE POJAVILI U VIZANTIJI, DANAŠNJEM ISTAMBULU, OKO 885. GODINE.

MEĐUTIM, POREKLO IM JE MNOGO STARIJE. JEDNA LEGENDA PRIČA: KAD JE MOJSIJE ZATVORIO VODE CRVENOG MORA PRED EGIPATSKIM GONIOCIMA...
...PREŽIVELI SU SAMO JEDAN ČOVEK I JEDNA ŽENA. BILI SU TO ROMSKI ADAM I EVA KOJI SU ZAPOČELI NOVU LOZU.
DAKLE, EGIPĆANI? PREMA DRUGIM LEGENDAMA, ROMI POTIČU IZ PAKISTANA. JEDNO NJIHOVO PLEME, SINTI, UZELO JE IME OD REKE SIND KOJA PROTIČE PORED KARAČIJA.
OVA MAPA POKAZUJE VEROVATNE MIGRACIJE ROMA OD DESETOG DO ČETRNAESTOG VEKA. IMENA U ZAGRADAMA SU IMENA KOJA SU ONI SAMI NA „ROMSKOM" JEZIKU DALI MESTIMA KOJA SU POSETILI.
RUMUNIJA
BUGARSKA
TURSKA
AZERBEJDŽAN (KARAČI)
JERMENIJA (LOM)
ANADOLIJA
SIRIJA (KURBAT) (HALEBI)
(CIGANJE)
(KENITES)
LURISTAN (LURI) DUMAN (DOM)
PALESTINA (NURI ILI NAVAR)
LIBIJA
EGIPAT (GADARI)
ARABIJA
IRAN
PERSIJA
TURKMENISTAN (MULTANI)
TURKESTAN
AVGANISTAN (KAULI)
SIND

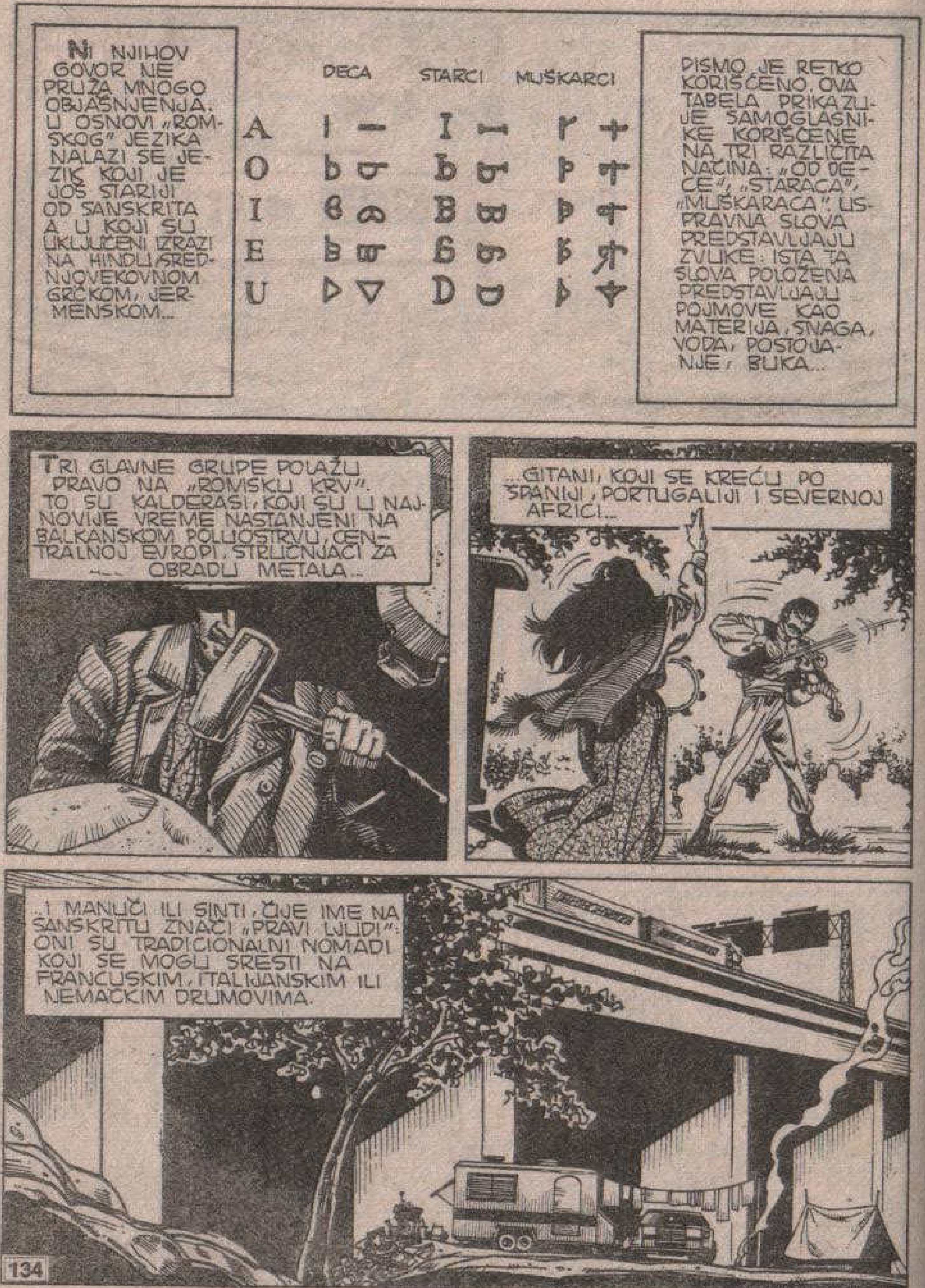
NI NJIHOV GOVOR NE PRUŽA MNOGO OBJAŠNJENJA. U OSNOVI „ROMSKOG" JEZIKA NALAZI SE JEZIK KOJI JE JOŠ STARIJI OD SANSKRITA A U KOJI SU UKLJUČENI IZRAZI NA HINDU, SREDNJOVEKOVNOM GRČKOM, JERMENSKOM...
DECA
STARCI
MUŠKARCI
A
O
I
E
U
PISMO JE RETKO KORIŠĆENO. OVA TABELA PRIKAZUJE SAMOGLASNIKE KORIŠĆENE NA TRI RAZLIČITA NAČINA: „OD DECE", „STARACA", „MUŠKARACA". USPRAVNA SLOVA PREDSTAVLJAJU ZVUKE: ISTA TA SLOVA POLOŽENA PREDSTAVLJAJU POJMOVE KAO MATERIJA, SNAGA, VODA, POSTOJANJE, BUKA...
TRI GLAVNE GRUPE POLAŽU PRAVO NA „ROMSKU KRV". TO SU KALDERAŠI, KOJI SU U NAJNOVIJE VREME NASTANJENI NA BALKANSKOM POLUOSTRVU, CENTRALNOJ EVROPI, STRUČNJACI ZA OBRADU METALA...
...GITANI, KOJI SE KREĆU PO ŠPANIJI, PORTUGALIJI I SEVERNOJ AFRICI...
...I MANUČI ILI SINTI, ČIJE IME NA SANSKRITU ZNAČI „PRAVI LJUDI": ONI SU TRADICIONALNI NOMADI KOJI SE MOGU SRESTI NA FRANCUSKIM, ITALIJANSKIM ILI NEMAČKIM DRUMOVIMA.

NA NOVI KONTINENT ROMI SU STIGLI KRAJEM XIX VEKA POBEDIVŠI SVOJ TRADICIONALNI STRAH OD MORA. AMERIČKI „KAMPINZI", NA PRILAZIMA VELIKIM GRADOVIMA, SASVIM SU DRUGAČIJI OD KLASIČNE SLIKE KOJU IMAMO U EVROPI...
LUKSUZNI AUTOMOBILI ZAMENJUJU KONJE. STARA KOLA SA ARNJEVIMA ZAMENILE SU MODERNE PRIKOLICE.
BOGATSTVO JE ZAMENILO BEDU. ROMI SU UMELI DA ISKORISTE POTROŠAČKO DRUŠTVO DO MAKSIMUMA. MUŠKARCI DRŽE MONOPOL U TRGOVINI POLOVNIM AUTOMOBILIMA...
...ŽENE ČITAJU SUDBINU IZ KARATA ILI DLANA U ELEGANTNIM LOKALIMA SMEŠTENIM U CENTRU GRADA.
MEĐUTIM, PREMA JEDNOM STAROM OBIČAJU, SVA SAOPŠTENJA OBAVLJAJU SE USMENO. NE POSTOJI NIKAKVA PISANA DOKUMENTACIJA. SVAKA TRANSAKCIJA OBAVLJA SE PREKO TELEFONA...

ALI, TO NIJE SVE ŠTO SE UPORNO ODRŽAVA. U JEDNOM LOGORU U BLIZINI BRUKLINA, U DRŽAVI NJUJORK...
KRIS* JE DONEO ODLUKU, SARA!
*TAKO SE NA ROMSKOM JEZIKU NAZIVA ROMSKI SUD, JEDINA VLAST KOJU PLEMENA PRIZNAJU.
TI SI RAZBOJNIK ONAJ KO BUDE S TOBOM RAZGOVARAO, KO TI BUDE PRUŽIO GOSTOPRIMSTVO, POMOGAO TI, KO TE BUDE NAHRANIO BIĆE MARIME, KUŽAN KAO GUBAVAC.
NASTAVI, MARI-SALOME!
STRAAP!
STARICA MARI-SALOME JE OTCIPILA KOMADIĆE TKANINE OD SVOJE HALJINE...
...PA GA BACILA DEVOJCI U LICE.
NEE!

NE! JA NISAM NIŠTA URADILA!
OBRED JE OBAVLJEN. SARA TANE ĆE BITI ISKLJUČENA IZ SVIH ROMSKIH ZAJEDNICA.
NIKO JOJ SE NEĆE SMETI PRIBLIŽITI, IZ STRAHA DA I SAM NE BUDE OSUĐEN NA IZOPĆENJE...
VRRR! VRRR!
...A ZA ROMA JE TO KAZNA GORA OD SMRTI.
VROOOM...

OAK AJLEND, U ZALIVU MAHONE (NOVA ŠKOTSKA) ...
CANADA
HALIFAX
MAHONE BAY
OAK ISLAND
ATLANTIC OCEAN
NA TOM POLUPUSTOM KUTKU ATLANTIKA KRETALA SE VEOMA UZBUĐENA GRUPICA LJUDI.
KONAČNO SMO STIGLI, JAVA!
BILI SMO U PRAVU. ..POGLEDAJ OVU GRANU...
NE SAMO DA OBELEŽAVA BUNAR VEĆ I NEŠTO ŠTO JE BLIZU NJEGA.
138

VIDIŠ ONO KAMENJE DOLE NA PLAŽI NABACANO U OBLIKU PIRAMIDE. DOVOLJNO JE BILO DA SE JEDAN POMERI...
...PA DA SE STVORI NEOPHODNA „ODUŠKA" DA SE IZ BUNARA OSLOBODI VODA. NEKA VRSTA „SIGURNOSNOG OTVORA" KAO ŠTO SU ONI NA UMIVAONICIMA, SHVATAŠ LI, JAVA?
GLEDAJ...NIVO SE VEĆ SPUSTIO. KROZ NEKOLIKO MINUTA MOĆI ĆEMO DA SIĐEMO.
ŠTO MU GROMOVA! KAD POMISLIM DA SU PROŠLA VIŠE OD DVA VEKA OTKAKO JE BUNAR OTKRIVEN, A NIKO JOŠ NIJE ODGONETNUO NJEGOVU TAJNU.
ČESTITAM, PROFESORE MISTERIJA. PRAVO DA VAM KAŽEM, NISAM VEROVAO DA ĆETE USPETI.
139

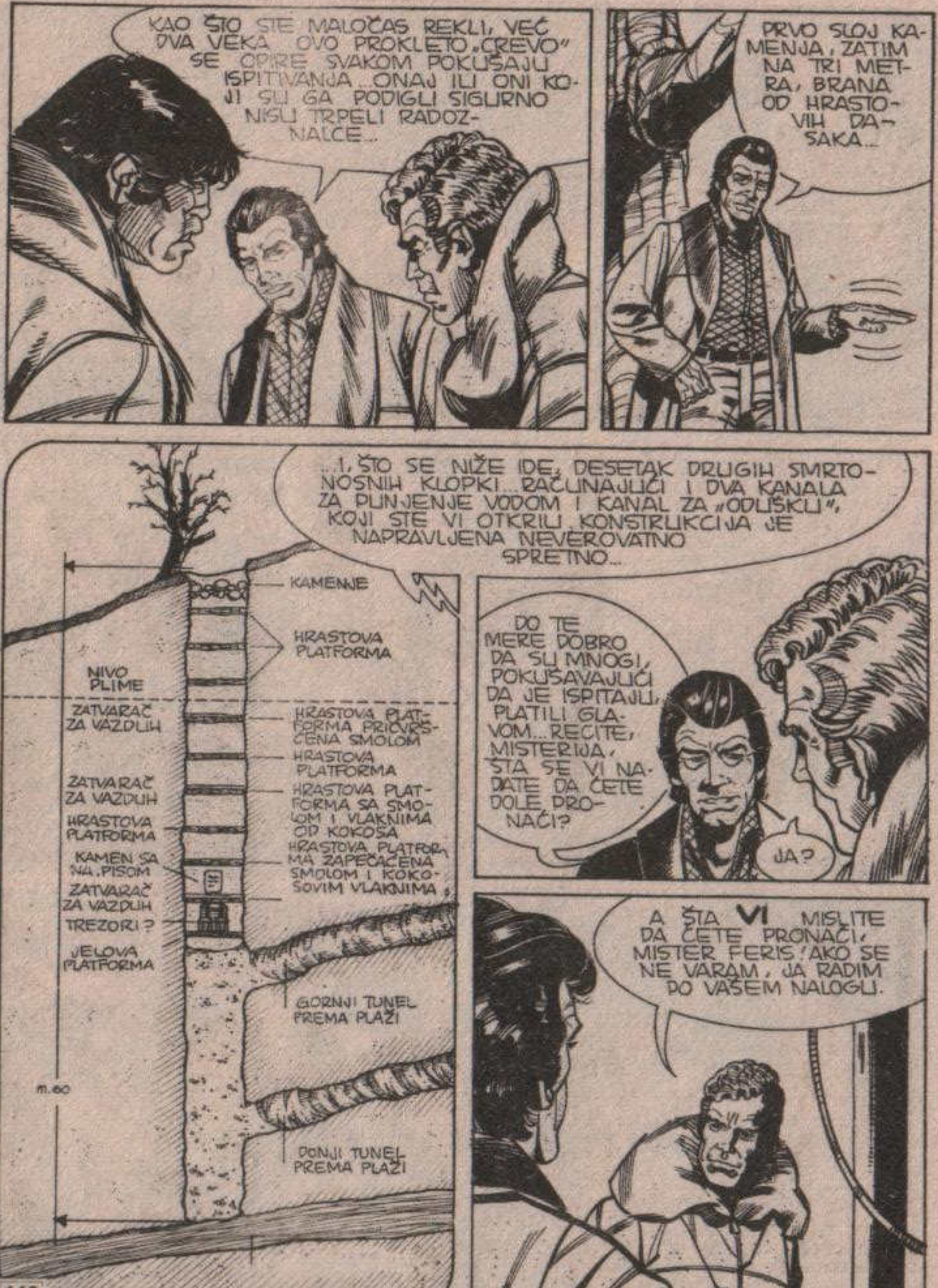
KAO ŠTO STE MALOČAS REKLI, VEĆ DVA VEKA OVO PROKLETO „CREVO" SE OPIRE SVAKOM POKUŠAJU ISPITIVANJA... ONAJ ILI ONI KOJI SU GA PODIGLI SIGURNO NISU TRPELI RADOZNALCE...
PRVO SLOJ KAMENJA, ZATIM NA TRI METRA, BRANA OD HRASTOVIH DASAKA...
...I, ŠTO SE NIŽE IDE, DESETAK DRUGIH SMRTONOSNIH KLOPKI... RAČUNAJUĆI I DVA KANALA ZA PUNJENJE VODOM I KANAL ZA „ODLIŠKU", KOJI STE VI OTKRILI. KONSTRUKCIJA JE NAPRAVLJENA NEVEROVATNO SPRETNO...
KAMENJE
HRASTOVA PLATFORMA
NIVO PLIME
ZATVARAČ ZA VAZDUH
HRASTOVA PLATFORMA PRIČVRŠĆENA SMOLOM
HRASTOVA PLATFORMA
ZATVARAČ ZA VAZDUH
HRASTOVA PLATFORMA SA SMOLOM I VLAKNIMA OD KOKOSA
HRASTOVA PLATFORMA
HRASTOVA PLATFORMA ZAPEČAĆENA SMOLOM I KOKOSOVIM VLAKNIMA
KAMEN SA NATPISOM
ZATVARAČ ZA VAZDUH
TREZORI ?
JELOVA PLATFORMA
GORNJI TUNEL PREMA PLAŽI
m.60
DONJI TUNEL PREMA PLAŽI
DO TE MERE DOBRO DA SU MNOGI, POKUŠAVAJUĆI DA JE ISPITAJU, PLATILI GLAVOM... RECITE, MISTERIJA, ŠTA SE VI NADATE DA ĆETE DOLE PRONAĆI?
JA?
A ŠTA VI MISLITE DA ĆETE PRONAĆI, MISTER FERIS? AKO SE NE VARAM, JA RADIM PO VAŠEM NALOGU.

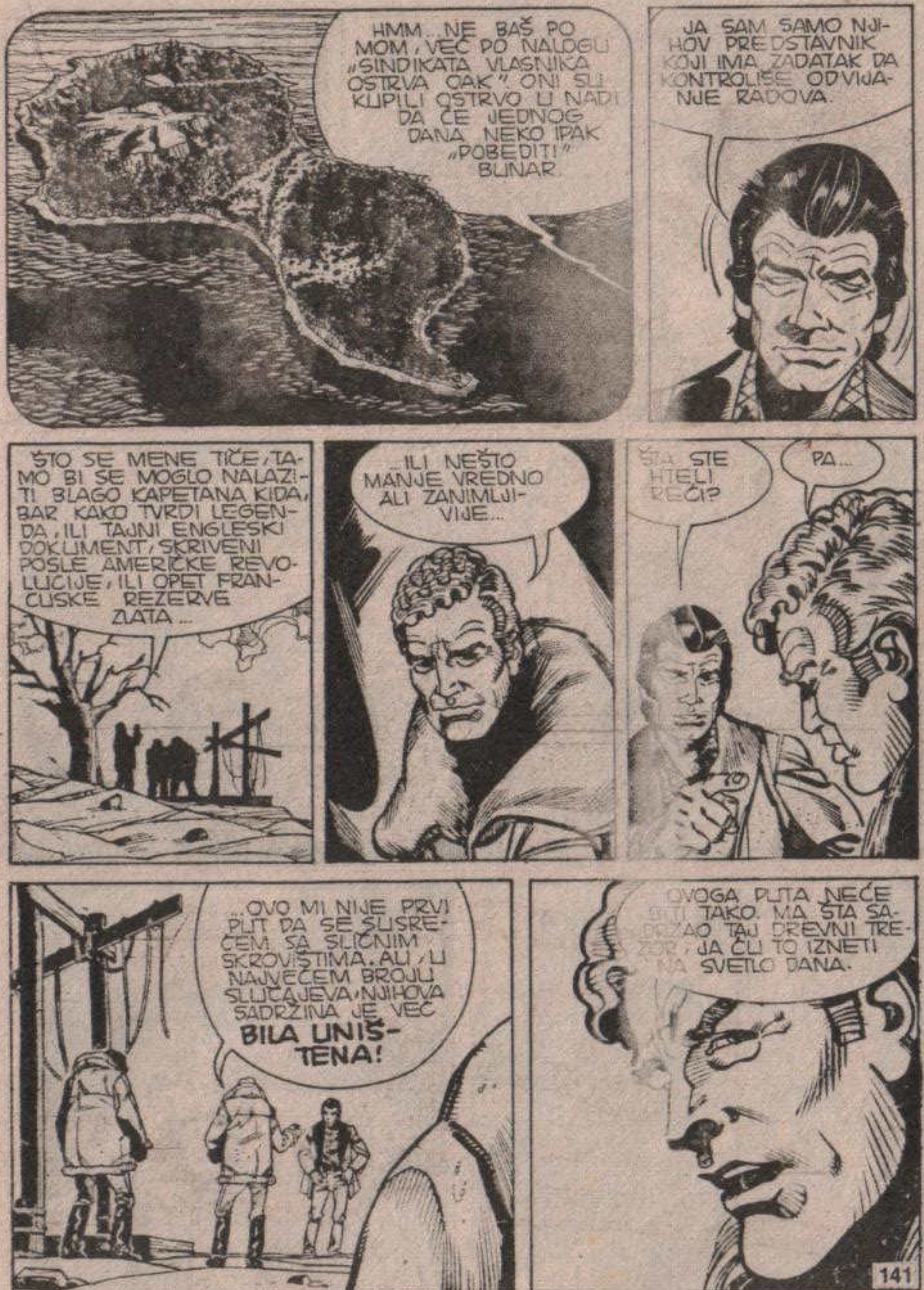
HMM... NE BAŠ PO MOM, VEĆ PO NALOGU „SINDIKATA VLASNIKA OSTRVA OAK". ONI SU KUPILI OSTRVO U NADI DA ĆE JEDNOG DANA NEKO IPAK „POBEDITI" BUNAR.
JA SAM SAMO NJIHOV PREDSTAVNIK KOJI IMA ZADATAK DA KONTROLIŠE ODVIJANJE RADOVA.
ŠTO SE MENE TIČE, TAMO BI SE MOGLO NALAZITI BLAGO KAPETANA KIDA, BAR KAKO TVRDI LEGENDA, ILI TAJNI ENGLESKI DOKUMENT, SKRIVENI POSLE AMERIČKE REVOLUCIJE, ILI OPET FRANCUSKE REZERVE ZLATA...
...ILI NEŠTO MANJE VREDNO ALI ZANIMLJIVIJE...
ŠTA STE HTELI REĆI?
PA...
...OVO MI NIJE PRVI PUT DA SE SUSREĆEM SA SLIČNIM SKROVIŠTIMA. ALI, U NAJVEĆEM BROJU SLUČAJEVA, NJIHOVA SADRŽINA JE VEĆ BILA UNIŠTENA!
OVOGA PUTA NEĆE BITI TAKO. MA ŠTA SADRŽAO TAJ DREVNI TREZOR, JA ĆU TO IZNETI NA SVETLO DANA.

PRVO ĆU SE JA SPUSTITI... ČIM STIGNEM DOLE, JAVIĆU VAM, PA ĆETE SPUSTITI JAVU.
DOBRO, MISTERIJA.
U REDU, JA SAM SPREMAN ...ODMOTAVAJTE, SAMO POLAKO.
TAKO... POLAKO, POLAKO...
...EVO TRAGOVA PLATFORMI.

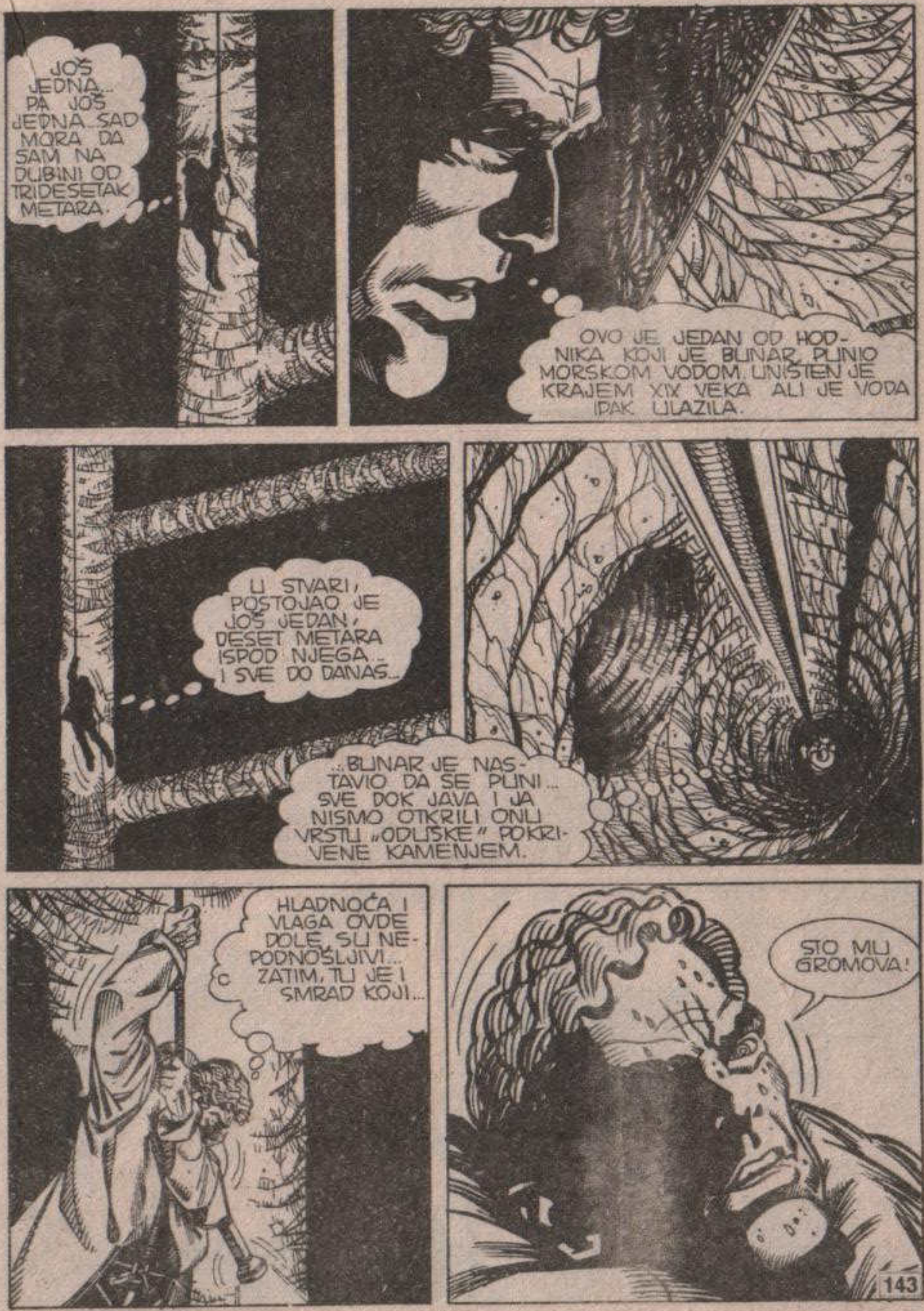
JOŠ JEDNA... PA JOŠ JEDNA... SAD MORA DA SAM NA DUBINI OD TRIDESETAK METARA.
OVO JE JEDAN OD HODNIKA KOJI JE BUNAR PUNIO MORSKOM VODOM. UNIŠTEN JE KRAJEM XIX VEKA, ALI JE VODA IPAK ULAZILA.
U STVARI, POSTOJAO JE JOŠ JEDAN, DESET METARA ISPOD NJEGA... I SVE DO DANAS...
...BUNAR JE NASTAVIO DA SE PUNI... SVE DOK JAVA I JA NISMO OTKRILI ONU VRSTU „ODUŠKE” POKRIVENE KAMENJEM.
HLADNOĆA I VLAGA OVDE DOLE SU NEPODNOŠLJIVI... ZATIM, TU JE I SMRAD KOJI...
STO MU GROMOVA!

RAKOVI! OSTALI SU UHVAĆENI, PRIČVRŠĆENI ZA ZIDOVE KAD SE VODA POVUKLA.
SAD SE NALAZIM U PRAVOJ PEĆINI. AKO JE NA NEKOJ OD PLATFORMI I BILO BLAGO, MORA DA JE PALO OVAMO UNUTRA.
HMGRRR!
DA... MISTERIJA SE VIŠE NE VIDI. OČIGLEDNO NASTAVLJA DA SE SPUŠTA!
OVAJ ŠUM... NE MOGU DA SHVATIM ŠTA...
KLAK! KLAK!
KLAK! KLAK! KLAK!
KLAK! KLAK!
ZA IME SVETA!

RAKOVI? IMA IH NA HILJADE I U PRAVOM SMISLU TE REČI PREKRIVAJU DNO!
KLAK! KLAK! KLAK!
KLAK! KLAK! KLAK! KLAK!
KLAK! KLAK! KLAK! KLAK! KLAK!
HM... SAME PO SEBI OVE ŽIVOTINJE MI IZGLEDAJU BEZOPASNE, ALI IPAK NE BIH ZAKORAČIO MEĐU NJIH.
PRESTANITE DA ME SPUŠTATE! SPUSTITE JAVU! NEKA PONESE GAS.
U REDU, PROFESORE MISTERIJA! PRIMLJENO!
SPREMAMO SE DA GA SPUSTIMO. VIDITE LI NEŠTO?

ZA SADA NE SAMO RAKOVE IMA IH NA MILIONE... MOŽDA I VI ČUJETE ŠUM NJIHOVIH „ŠTIPALJKI!"
NALAZIM SE U JEDNOJ PEĆINI I MISLIM DA JE TO MESTO NA KOJE SU HTELI DA ONEMOGUĆE PRISTUP!
NIGDE NI TRAGA BLAGU, NEKIM RUKOTVORINAMA ...I...
ŠTO MU GROMOVA!
ŠTA JE MISTERIJA? ŠTA STE VIDELI?

JA... NISAM BAŠ NAJSIGURNIJI ZATO ŠTO JE SUVIŠE DALEKO... ALI ČINI MI SE DA JE NEKI ZAPIS...
...ZAPIS KOJI SAM VEĆ MNOGO PUTA VIDEO NA AZORIMA I U KARNAKU... NA JEDNOM TRUPU BRODA NAPUŠTENOG NA ARARATU...
KAŽITE, MISTERIJA, DA TO NIJE KRUG SA DRUGIM KONCENTRIČNIM KRUGOVIMA?
BAŠ TAKO, FERISE... ALI KAKO TO DA VI...
SAMO BEZ ZNATIŽELJNIH PITANJA, MISTERIJA.
NIJE DOBRO DA BUDETE TAKO RADOZNALI.
ŠTETA ZA VAS.

FERISE!! VI MORA DA STE POLUDELI? ŠTA TO RADI-TE?..
BUDALO!
ZAK!
AHHH!
NAPRED, MOMCI! OSLOBODITE SE OPASNIH SVE-DOKA.
DOBRO, MISTER FERISE.
KLIK!
ČEKAJTE! ŠTA STE NA-UMILI?

BANG, BANG
TO ĆEŠ ODMAH DA VIDIŠ!
AHHH!
NE! NEEE! NIŠTA NEĆU REĆI!
AHHHH!
BANG, BANG
BESTRAGA! ŠTA SE TAMO GORE DOGAĐA, FE-RISE?
NE ISPITUJ! U TVOM JE INTERESU DA PRONA-ĐEŠ TRE-ZOR, MIS-TERIJA!

VIČI, SAMO VIČI! TIME ME NEĆEŠ NATERATI DA SE PREDOMISLIM.
RGHHR
SNAP!

DOVUCITE TELA OVAMO! SAD ĆEMO I MISTERIJU SREDITI!
JAVA JE USPEO DA ŠČEPA KONOPAC KOJI JE DRŽAO MARTIJA.
JAVA! BRZO SIĐI, TAKO TI SVEGA! TAJ PROKLETNIK ĆE PRESEĆI I MOJE UŽE!

SNAP!
ZBOGOM, MARTI MISTERIJO!
RRGGGH!
TUP
PROKLETSVO!
KLAK! KLAK!

RGHRRRR!
JAVA! DRŽI SE ČVRSTO!
BRZO! BACIĆEMO IH U BUNAR. LIČIĆE TO NA NESREĆAN SLUČAJ, SLIČAN OSTALIMA KOJI SU SE DOGODILI PRILIKOM EKSPEDICIJA NA OSTRVO OAK.
A VAS DVOJICA VRATITE KAMENJE NA ODVODNI KANAL. PEĆINA TREBA PONOVO DA SE NAPUNI!
JOŠ SAMO MALO, JAVA, PRIJATELJU MOJ... POSLE ĆEŠ MOĆI MIRNO DA SKOČIŠ BEZ BOJAZNI DA SE RAZBIJEŠ.

AHHH!
DALJE OD MENE, PROKLETI GMIZAVCI!
KLAK
KLAK
TUMP!
RGHHHH!
RGHHHRRR!
AH! ZA IME SVETA! ŠTO IH VIŠE TERAŠ VIŠE NASRĆU!
DALJE! DALJE OD MENE!
RGHHRRR!

HA! HA! KAO ŠTO VIDIŠ, OSTAVIO SAM TE U DOBROM DRUŠTVU, MISTERIJA!
A SAD ĆU TI POSLATI JOŠ NEKOLIKO „PRIJATELJA"!
TUD!
RGGHHHH!

KAKO NAPREDUJETE S TOM STENOM?
JOŠ SAMO NEKOLIKO TRENUTAKA, MISTER FERIS! JAKO JE TEŠKA.
SREĆAN PUT, JADNI GLUPANE!
TUP!
FERIS! PROKLETNIK! TAJ NI OD ČEGA NE PREZA.
RG-GH-RGHHH!
ZAŠTO? DA, ZAŠTO, JAVA? NA ŽALOST, MOGU SAMO DA PRETPOSTAVIM!

OČIGLEDNO, FERIS PRIPADA LJUDIMA U CRNOM I NA NEKI NAČIN JE USPEO DA SE UVUČE U SINDIKAT VLASNIKA OSTRVA OAK.
ČIM SAM MU SAOPŠTIO DA SE NA ZIDU NALAZI ONAJ SIMBOL, POTRUDIO SE DA NAS ONEMOGUĆI DA TO SAOPŠTIMO DRUGIMA.
KAD BISMO PRONAŠLI DOKAZE DA JE PRE POTOPA POSTOJALA JEDNA RAZVIJENA CIVILIZACIJA, SVE TEORIJE O POREKLU NAŠEG SADAŠNJEG SVETA BI SE SRUŠILE.
NEKO BI MOGAO DA POČNE DA RAZMIŠLJA... I ULOGE I ODNOSI NA KOJIMA SE ZASNIVA NAŠA CIVILIZACIJA BILI BI IZMENJENI.
A LJUDI U CRNOM SPREMNI SU NA SVE SAMO DA SE TO NE DOGODI, JAVA!
JEDAN... DVA... JEDAN, DVA...

TRI! GOTOVO JE, MISTER FERIS!... „ODUŠKA" JE PONOVO ZATVORENA!
SPLAT!
VRLO DOBRO! SAČEKAĆEMO DA SE BUNAR PONOVO NAPUNI PA ĆEMO POSLE OTIĆI U ZALIV MAHONE DA OBAVESTIMO VLASTI... HE! HE!
RGHARRRR!
DA, STRAŠNO! ALI TI JADNICI SU ODMAMILI RAKOVE DALEKO OD NAS!
SAD IMAMO VREMENA DA RAZMIŠLJAMO KAKO DA SE ODAVDE IZVUČEMO. KAD BISMO IMALI POGODNE ALATKE, MOGLI BISMO...
RGH! RGHHH! RRRHHH!
STO MU GROMOVA! ONE BITANGE SU ZATVORILE „ODUŠNI" KANAL.
VUUUŠ

VUUŠŠ!
BRZO, BEŽIMO GORE! TU SE TEREN PENJE...
OVAMO!
...ATLANTIDIN GRB! SKORO SAM GA BIO ZABORAVIO...
...GLEDAJ, JAVA... OVAJ ZID JE VEŠTAČKI!... NAPRAVLJEN JE OD BETONA...
ZRAK! SLABO DELUJE NA PREDMETE, ALI AKO GA MAKSIMALNO POJAČAM, MOŽDA...

Z-ZAP!
Z-ZAP!
NIŠTA NE VREDI! SAMO GA JE ZAGREJAO!
NO ŠTO NIJE MOGAO MARTI MISTERIJA SVOJIM ORUŽJEM UČINIO JE JAVA SVOJOM SNAGOM.
HEJ! NAPRAVIO SI OTVOR. STVARNO SI SNAŽAN, JAVA.
NASTAVIĆE SE

U SLEDEĆEM BROJU

MARTI MISTERIJA I LEPA SARA TANE TRAGAJU ZA NESTALIM PLOČICAMA KOJE JE UGRABIO ORLI. NA NJIMA SU PREDSTAVLJENE MISTIČNE PORUKE TAJANSTVENE CIVILIZACIJE IZ DREVNE ATLANTIDE. SA OVIM I JOŠ MNOGIM UZBUĐENJIMA SUOČIĆE VAS MARTI MISTERIJA U EPIZODI

ZATOČE-NIK TAME